

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 29.9.2004
KOM(2004) 628 lõplik

2004/0219 (COD)

Ettepanek

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

milles kehtestatakse üldsätted Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendi loomiseks

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

Komisjon selgitas nõukogule ja parlamendile teatistes finantsperspektiivide kohta rahastamisinstrumentide kavandatud uut ülesehitust, mis peaks toimima uues finantsperspektiivis 2007–2013, ja käesoleva ettepanekuni viinud põhjuseid¹. “Euroopa naabruse ja partnerluse instrumenti” (ENPI) käsitlevat määrust esitlev sissejuhatav teatis, nagu kolme ülejäänud välissuhete instrumendi omad, annab täiendavat ja üksikasjalikumat teavet instrumendi põhijoonte tausta kohta. Seda silmas pidades keskendub käesolev seletuskiri eeskätt määruse põhiartiklite selgitamisele.

ENPI vahetab välja olemasolevad geograafilised ja temaatilised programmid, mis hõlmavad asjaomaseid riike. Sisepoliitika välisaspekte, mis on praegu reguleeritud spetsiaalse instrumendiga, süvalaiendatakse ühte või mitut riiki hõlmavate programmide raames või käsitletakse vajaduse korral temaatilise eriprogrammi abil.

ENPI spetsiifiline ja innovatiivne joon on selle piiriülese koostöö komponent. Selle komponendi kohaselt rahastab ENPI “ühisprogramme”, ühendades liikmesriikide ja partnerriikide piirkondi, millel on ühine piir. See lihtsustab radikaalselt menetlusi ja tõstab oluliselt tõhusust. Selles kasutatav lähenemisviis lähtub suures osas “Struktuurifondide” põhimõtetest, näiteks mitmeaastaste programmide planeerimine, partnerlus ja kaasrahastamine, mis on kohandatud võtma arvesse välissuhete eripära. ENPI piiriülese koostöö komponenti kaasrahastab Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF). III jaotis sisaldab spetsiaalselt selle komponendi jaoks mõeldud sätete kogumit. Need sätted on kooskõlas asjaomaste struktuurifonde käsitlevate määrustega piiriülese koostöö kohta kehtestatud sarnaste sätetega.

Märkused erisätete kohta

I jaotis - Eesmärgid ja põhimõtted

Artikkel 1 - Sisu ja reguleerimisala

Artiklis 1 on kirjas abi ulatus, viidates sellele, kui oluline on luua jõukasja tihedat koostööd tegev piirkond, mis hõlmab põhiseaduse eelnõu kohaselt Euroopa Liitu ja naaberriike.

Instrumendiga hõlmatud partnerriigid on loetletud I lisas. Nimekiri sisaldab naaberriike, kellel ei ole praegu kavas ühineda ja kellele Euroopa naabuspoliitika (ENP) on suunatud. Piirdudes algselt nelja läänepoolse uue iseseisva riigi (NIS) ja kümne Vahemeremaaga, on nimekiri laienenud pärast 17.–18. juunil 2004 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu, täienedes kolme Lõuna-Kaukaasia riigiga (Armeenia, Aserbaidžaan ja Gruusia).

ENPI hõlmab Venemaad, kuna Euroopa Liit ja Venemaa on otsustanud arendada oma strateegilist partnerlust "nelja ühisruumi" loomise teel vastavalt Peterburi 2003. aasta mai tippkohtumisele, mitte aga Euroopa naabuspoliitika kehtestatud raamistikus. Viide *partnerlusele* instrumendi nimes tähistabki seda eripära. Abi ühinemiseväljavaadetega naaberriikidele, näiteks Türgile või Lääne-Balkani riikidele, on reguleeritud eraldi ühinemiseelse instrumendiga.

¹ 10. veebruari 2004. aasta KOM(2004) 101 ja 14. juuli 2004. aasta KOM(2004) 487.

"Heanaaberlikkuse" piirkonna rajamine nõuab ressursse piiriülese koostöö edendamiseks partnerriikide ja liikmesriikide vahel, et edendada integreeritud piirkondlikku arengut piirialadel ja vältida uute eraldusjoonte loomist. Piiriülese koostöö tõhusaks ja tulemuslikuks toetamiseks ning ühisprojektide rahastamiseks näeb artikkel 1 abi käsitlevates määrustes esmakordselt ette, et abi saab kasutada liikmesriikide ja partnerriikide ühistes huvides. See lihtsustab märgatavalt hetkeolukorda, mille puhul piiriülest koostööd EL välispiiril takistavad kokkupuuted erinevate eeskirjade kohaselt toimivate sisemiste ja väliste rahastamisinstrumentide vahel.

Lõpetuseks viidatakse artiklis 1 liidu põhiväärtustele, mille omaksvõtmist on kinnitanud liidu naabrid oma kahepoolsetes kokkulepetes Euroopa Liiduga ja arvukates mitmepoolsetes konventsioonides ning muudes juriidilistes dokumentides. Kuna kõnealuste kohustuste rakendamise ulatus erineb naaberriigiti, on oluline, et liidu väline tegevus taotleks suurema kooskõla edendamist dialoogi ja koostöö kaudu. Äärmuslikel juhtudel võib liit minna abi täieliku või osalise peatamiseni artiklis 28 esitatud korras.

Artikkel 2 – Abi kohaldamisala

Artiklis 2 sätestatakse abi põhieesmärgid ja seostatakse need eesmärgid naaberriikidega sõlmitud olemasolevate lepingutega. See kajastab instrumendi poliitilist olemust ja kõnealuste lepingute rakendamise toetamisele omistatud tähtsust. Samas ei ole kõnealuse seose mõte välistada võimalust abi osutamiseks sellistele riikidele nagu Valgevene või Liibüa, kui isegi lepingulise raamistiku puudumisel võib abi olla otstarbekas EL poliitiliste eesmärkide taotlemiseks.

Artiklis 2 on peamiselt selgitamiseks toodud ka nimekiri eesmärkidest, mida saab käesoleva määruse alusel taotleda. Kõnealune mittetäielik nimekiri sisaldab Euroopa naabruspoliitikale omaseid eesmärke kõrvuti teiste, tavapärasemate, arengueesmärkidega. See kajastab naaberriikide tegelikkust, millest paljud on arengumaad. Konkreetse riigi puhul taotletavad eesmärgid valitakse riiklike strateegiate ja mitmeaastaste programmide loomisel.

Artikkel 3 – Poliitiline raamistik

Artiklis 3 rõhutatakse ENPI kui poliitikal põhineva instrumendi eripära. Olemasolevaid lepinguid arvesse võttes tuleks sätestada üldine poliitiline raamistik komisjoni teatistes ja nõukogu järeldustes, milles kehtestatakse liidu üldstrateegia naaberriikide suhtes. Viimati tehti seda komisjoni 2004. aasta mai teatises², millele järgnesid nõukogu järeldused juunis 2004³ ning millele võib järgneda ka Euroopa Parlamendi resolutsioon. Abiprioriteetide aluseks olevaks võtmedokumentiks, kui need on olemas, on Euroopa naabruspoliitika (ENP) tegevuskavad, mis on välja töötatud nõukogu osavõtul ja heaks kiidetud ühiste assotsiatsiooni- või partnerlus- ja koostöönõukogude poolt, mis on moodustatud kahepoolsete kokkulepetega EL ja partnerriigi vahel. Need tegevuskavad hõlmavad prioriteetide kogumit, mille täitmine toob partnerriigid Euroopa Liidule lähemale. Venemaa puhul määratletakse prioriteetid nelja ühisruumi plaane⁴ silmas pidades, mille on heaks kiitnud partnerlus- ja koostöönõukogu.

² 12. mai 2004. aasta "Euroopa naabruspoliitika strateegia", KOM(2004) 373.

³ Üldasjade nõukogu, 14. juuni 2004.

⁴ Nendeks on: ühine majandusruum (sealhulgas ja viidates eelkõige keskkonnale ja energiale), ühine vabaduse, julgeoleku ja õiguse ruum, koostööruum välisjulgeoleku valdkonnas ning kultuurilisi aspekte hõlmav teadus- ja haridusruum.

Lepingute ja/või ENP tegevuskavade puudumisel võib abi ikkagi osutada, eelkõige piiriüleseks koostööks ja vajaduse korral EL poliitiliste eesmärkide taotlemiseks, mis on sätestatud asjaomastes komisjoni teatistes.

Artikkel 4 - Vastastikune täiendavus, partnerlus ja kaasrahastamine

Artiklis 4 sätestatakse järgmised üldpõhimõtted käesoleva määruse rakendamiseks, nimelt et:

- abi täiendab siseriiklikke meetmeid sünergia edendamiseks ja mõju suurendamiseks;
- abi kehtestatakse partnerluses komisjoni ja abisaajate vahel ning tuleb tegeleda abi programmide planeerimisega, mis hõlmab vajaduse korral riiklikku, piirkondlikku ja kohaliku omavalitsuse tasandit, tsiviilühiskonda, majandus- ja sotsiaalpartnereid;
- abi kaasrahastatakse, et edendada omandust ja viia selle ülekantud mõju maksimumini.

Neid põhimõtteid kohaldatakse ka EL ühtekuuluvuspoliitika kontekstis ning need kajastavad instrumendi duaalset olemust (välispoliitika ning majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus), mis puudutab partnerriikide ja liikmesriikide vahelise piiriülese ja piirkondadevahelise koostöö rahastamist.

Artikkel 5 – Vastavus, vastastikune täiendavus ja kooskõlastamine

Artiklis 5 nähakse ette abi vastavus ühenduse poliitikale ja lepingutele, milles liit ja partnerriigid on osalised. Ühtlasi rõhutatakse selles vajadust kooskõlastamise järele ühenduse, liikmesriikide ja teiste rahastajatega kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 180, nagu on korduvalt märgitud komisjoni teatistes ja nõukogu järeldustes.

II jaotis – Programmide planeerimine ja vahendite eraldamine

Artikkel 6 – Programmide tüübid

Artiklis 6 kirjeldatakse programmide tüüpe, mille kaudu osutatakse käesoleva määruse alusel abi, nimelt riiklikud / mitut riiki hõlmavad programmid, temaatilised programmid ja piiriülese koostöö programmid.

Riiklikud ja mitut riiki hõlmavad programmid reguleerivad abi, mida osutatakse käesoleva instrumendi alusel ühele riigile (siseriiklik programm) või riikide rühmale (piirkondlik või piirkonnasisene programm). Tavaliselt on neil mitu prioriteeti.

Temaatilisi programme kasutatakse tavaliselt eriti oluliste globaalsete väljakutsete käsitlemiseks nähtaval ja äratuntaval viisil või, kui seda loetakse asjakohaseks, sisepoliitika välisprojektsiooni. See on eriti oluline, kuna välissuhete valdkonnas toimivate rahastamisinstrumentide lihtsustumine tähendab, et temaatilised instrumendid, näiteks kolmandate riikide LIFE või TEMPUS lakkavad eraldiseisva õigusliku aluse kohaselt eksisteerimast. Temaatilised programmid on enamikel juhtudel suunatud kõigile partnerriikidele.

EL liikmesriikide abikõlblikke piirialasid hõlmavad käesoleva määruse alusel koostatud piiriülese koostöö programmid. Samuti on võimalik siduda liikmesriike temaatiliste ja/või mitut riiki hõlmavate programmidega piirkondadevahelise koostöö kaudu. Selle alusel on võimalik ühe rahastamisinstrumendi – ENPIga – rahastada ühisprojekte, milles osalevad abisaajad partnerriikidest ja liikmesriikidest.

Artikkel 7 – Programmide planeerimine ja vahendite eraldamine

Artiklis 3 kirjeldatud poliitilise raamistiku alusel kehtestavad mitmeaastasi näidisprogramme sisaldavad strateegiad abi prioriteedid ning määravad kindlaks mitmeaastased rahalised eraldised programmidele. Komisjon võtab need vastu pärast komitee arvamuse ärakuulamist korralduskomitee menetluse kohaselt. Rahalised eraldised ühte ja mitut riiki hõlmavateks programmideks kajastavad mitte ainult asjaomaste riikide omadusi ja haldussuutlikkust, vaid ka konkreetse riigi ja Euroopa Liidu vahelise partnerluse ambitsioonikust.

Piiriülese koostöö strateegia(te) peamine eesmärk on luua nimekiri “ühistest” piiriülestest programmidest, nende geograafilisest ulatusest ja eraldistest. Nende koostamisel võetakse arvesse vajadust austada täiel määral programmipõhist, keskmise tähtajaga ja altpoolt tulevat algatust, mille tulemuseks on III jaotises osutatud “ühisprogrammid”. Euroopa Regionaalarengu Fond aitab kaasa piiriülese koostöö programmidele käesoleva määruse sätete alusel.

III jaotis – Piiriülene koostöö

Artikkel 8 – Geograafiline abikõlblikkus

Artiklis 8 kehtestatakse kriteeriumid liikmesriikide ja partnerriikide territoriaalüksuste kindlaksmääramiseks, mis kaetakse piiriülese koostöö programmidega. See hõlmab kõiki NUTS III taseme piirkondi piki olulise tähtsusega maismaapiire ja mereteid ning kõiki NUTS II merealaseid, mis piirnevad ühise merebasseiniga. Piirnevad regioonid võivad samuti koostööks ühineda.

Artikkel 9 – Programmitöö

Artikkel 9 sisaldab erisätteid ühisprogrammide loomiseks, mis viivad kokku liikmesriikide ja partnerriikide abikõlblikud piirkonnad. Need programmid peaksid üldjuhul olema kahepoolsed seoses olulise tähtsusega maismaapiiride või mereteedega ja mitmepoolsed seoses merealadega. Lisatud on erisäte (lõige 3), et anda võimalus määrusega hõlmamata riikidele, eelkõige Türgile, osaleda mitmepoolsetes merendusprogrammides.

Komisjon võtab vastu ühisprogrammid. Pärast kõnealuste programmide vastuvõtmist valivad asjaomased liikmesriigid ja partnerriigid välja projektid, mis saavad ühenduse abi.

Lõikes 7 nähakse ette kaitseklausel, mis võimaldab erandjuhtudel liikmesriikide piirialadel saada abi isegi juhul, kui ühisprogrammi ei saa kehtestada. See säte pakub ohutusvõrku juhaks, kui tõsine kriis Euroopa Liidu ja partnerriigi suhetes teeb ühisprogrammi loomise võimatuks.

Artikkel 10 – Juhtimine

Artiklis 10 nähakse ette piiriüleste programmide ühine juhtimine asjaomaste liikmesriikide ja partnerriikide poolt ühise juhtorgani kaudu, mis tegutseb ühise juhtkonna alluvuses ja asub

tavaliselt mõnes liikmesriigis. Lubades rakendusülesannete delegeerimist toetust saavale liikmesriigile, on see juhtimismeetod kooskõlas mitmeaastase programmipõhise altpoolt tuleva algatusega, mis iseloomustab piiriülese koostöö programme.

Ühist juhtorganit võõrustav liikmesriik vastutab komisjoni ees programmi raames rahastatavate toimingute korrapärasuse eest, nagu struktuurifondide puhul. See säte võtab arvesse asjaolu, et liikmesriikidel on EL vahendite haldamisel suuremad kogemused kui partnerriikidel ning et nende hanke- ja finantskontrolli kord on viidud vastavusse EL õigusaktidega.

Samas on siiski võimalik viia ühise juhtorgani asukoht mõnda partnerriiki pärast protsessi, mille tulemuseks on komisjoni otsus, mis kinnitab partnerriigis asuva ühise juhtorgani võimet hallata ühenduse vahendeid täielikult detsentraliseeritud viisil.

Artikkel 11 – Rakenduseeskirjad

Artikkel 11 annab komisjonile volitused käesoleva komponendi rakenduseeskirjade vastuvõtmiseks. Komisjon võtab kõnealused eskirjad vastu pärast komitee arvamuse ärakuulamist korralduskomitee menetluse kohaselt.

IV jaotis – Rakendamine

Artikkel 12 – Tegevusprogrammide vastuvõtmine

Artiklis 12 nähakse ette komisjoni rahastamisotsused riikide või piirkondade aastaste tegevusprogrammide kujul. See kajastab komisjoni viimastes määrustes kehtestatud uusi põhimõtteid⁵. Kuna komisjoni otsused on tehtud kooskõlas liikmesriikide poolt heakskiidetud mitmeaastaste programmide planeerimisega, ei kohaldata nende tegevusprogrammide suhtes komiteemenetlust. Komisjon saadab tegevusprogrammid liikmesriikidele teadmiseks ühe kuu jooksul pärast otsuse tegemist. Tegevusprogrammide tulemusel allkirjastatakse rahastamiskokkulepped partnerriikidega ja vajaduse korral -piirkondadega eelkõige geograafiliste programmide raames. Komisjonil on õigus tegevusprogrammide kohandamiseks vajaduse korral. Erandkorras nähakse artiklis 12 ette tegevusprogrammis sätestamata meetmete võtmine samade eskirjade ja korra kohaselt, mida kohaldatakse tegevusprogrammide suhtes. See säte võib osutada otstarbekaks, kui komisjonil on vaja tagada kiire rahastamine, kuigi tegevusprogrammi ei ole veel täielikult lõpetatud.

Artikkel 13 – Strateegiadokumentides ja mitmeaastastes näidisprogrammides sätestamata erimeetmete vastuvõtmine

Artiklis 13 kehtestatakse ettenägematute vajaduste või asjaolude korral erimeetmete vastuvõtmine, mis ei ole sätestatud strateegiadokumentides ega mitmeaastastes näidisprogrammides. See säte suurendab ühenduse reageerimissuutlikkust ja loob paindlikkuse, mis on vajalik ühenduse välisabi tõhusaks rakendamiseks eelkõige hädaolukordades. Kuna komisjon on teinud need otsused väljaspool liikmesriikide poolt heakskiidetud mitmeaastaseid programme, kohaldatakse 15 miljonit eurot ületavate otsuste suhtes komiteemenetlust. Vastavalt sellele võtab komisjon strateegiadokumentides või mitmeaastastes näidisprogrammides sätestamata erimeetmed vastu otsuse 1999/468/EÜ artiklis 3 ettenähtud korras, st pärast konsulteerimist nõuandekomiteega, mis koosneb

⁵ Vastavalt MEDA ja TACISE määrustele.

liikmesriikide esindajatest ja mille eesistujaks on komisjoni esindaja (määruse artikliga 26 moodustatav komitee). Komitee esitab arvamuse erimeetmete kohta ning komisjon võtab komitee esitatud arvamust põhjalikult arvesse ja teavitab komiteed arvamuse arvessevõtmise viisist. Komisjon võib erimeetmeid kohandada sama korra kohaselt; komitee arvamus ei ole vajalik artikli 13 lõikes 4 loetletud väiksemate muudatuste korral.

Artikkel 14 – Abikõlblikkus

Artiklis 14 on loetletud määruse kohaselt abikõlblikud üksused, asutused ja institutsioonid. Kehtiva korra kohaselt sätestab see laiapõhjalise abikõlblikkuse. Abikõlblikud on ka Euroopa Liidu institutsioonid ja ametkonnad. Mis puudutab abikõlblikkust seoses ühenduse toetustega, tuleb artiklit 14 käsitada artiklit 21 silmas pidades, mis sätestab eeskirjad osalemiseks riigihangetes ja toetusprojektides.

Artikkel 15 – Meetmete tüübid, Artikkel 16 – Toetusmeetmed

Kehtiva tava alusel esitatakse artiklis 15 mittetäielik nimekiri meetmetest, mida võib käesoleva määruse alusel rahastada.

Artikkel 16 võimaldab ühendusel rahastada kõiki määruse rakendamiseks vajalikke toetusmeetmeid. Kui toetusmeetmeid ei rahastata mitmeaastaste programmide ja tegevusprogrammide raames otse, näeb artikli 16 lõige 2 ette nende vastuvõtmise samal viisil, nagu strateegiadokumentides ja mitmeaastastes näidisprogrammides sätestamata erimeetmed (vt artikkel 13).

Artikkel 17 – Kaasrahastamine, Artikkel 18 – Haldusmenetlused

Kooskõlas kehtiva tava ja rahastajate sooviga edendada koostöömeetmete paremat kooskõlastamist, kinnitab artikkel 17, et rahastatud meetmeid võib kaasrahastada (paralleelselt või ühiselt). Lõige 3 sätestab, et komisjon võib kõnealusel juhul võtta vastu ja hallata liikmesriikide (eelkõige nende avalik-õiguslike ja riigi osalusega asutuste), teiste doonorriikide ning rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide vahendeid. See säte asetab komisjoni teiste rahastajatega võrdsel alusele.

Artikkel 18 võimaldab komisjonil hallata käesolevast määrusest tulenevaid meetmeid finantsmääruses sätestatud haldusmeetoditega. Kooskõlas finantsmääruse artikli 54 lõikega 2 kehtestatakse selles kriteeriumid eelarve rakendusülesannete delegeerimiseks riigiorganitele liikmesriikides. Ühtlasi kehtestatakse selles tingimused, mille alusel detsentraliseeritud juhtimise all tegutsevad toetust saavad riigid võivad kasutada oma hankemenetlusi.

Artikkel 19 – Eelarvelised kulukohustused

Artiklis 19 sätestatakse eelarveliste kulukohustuste tegemine otsuste põhjal, mis komisjon on vastu võtnud ühise piiriülese koostöö programmide (artikkel 9), tegevusprogrammide (artikkel 12), strateegiadokumentides ja mitmeaastastes näidisprogrammides sätestamata erimeetmete (artikkel 13) ja toetusmeetmete (artikkel 16) alusel. See (lõige 2) võimaldab eelarveliste kulukohustuste tükeldamist mitme aasta peale jaotatud aastateks osamakseteks kooskõlas finantsmääruse artikliga 76, mis lubab seda juhul, kui see on ette nähtud põhiaktis. See säte on eriti otstarbekas mitmeaastaste piiriülese koostöö programmide puhul.

Jagatud kulukohustuste kasutamise võimalus (lõige 2) on mõeldud piiriülese koostöö programmide jaoks. See on vajalik, et kehtestada selge ja ette kindlaksmääratud

finantsraamistik kogu perioodiks 2007–2013 ning luua tingimused mitmeaastase programmipõhise lähenemise tõhusaks rakendamiseks. Selles järgus pole plaanis kasutada jagatud kulukohustusi riiklike, mitut riiki hõlmavate või temaatiliste programmide puhul.

Artikkel 20 – Ühenduse finantshuvide kaitse

Artiklis 20 sätestatakse meetmed, mis on mõeldud ühenduse finantshuvide kaitsmiseks, eelkõige võimaldamaks tal teha vajalikke kontrollimisi seoses rakendatud tegevustega.

Artikkel 21 – Osalemine pakkumistes ja lepingutes

Artiklis 21 sätestatakse eeskirjad osalemiseks riigihangetes ja toetusprojektides käesoleva määruse rakendamise eesmärgil. Selles järgus on kavandatud sätted kooskõlas ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb juurdepääsu ühenduse välisabile⁶, mis peaks muutma ühenduse abi peamiste instrumentide algmäärusi edasist mittesiduvat abi silmas pidades. Tuleb arvesse võtta, et artikkel 21 võimaldab hanke- ja toetusmenetlustes osaleda füüsilistel ja juriidilistel isikutel kolmandatest riikidest, mille riigihanke- ja toetusmenetlused on osalemiseks avatud EL liikmesriikidele. Artiklit 21 saaks muuta, arvestades kõnealuse määruse läbivaatamise põhjal tehtud nõukogu ja Euroopa Parlamendi järeldusi.

Artikkel 22 – Eelfinantseerimine, Artikkel 23 – Euroopa Investeerimispancale või teistele finantsvahendajatele kättesaadavaks tehtud vahendid

Artiklis 22 on sätestatud, et eelfinantseerimisest laekunud intress tuleb viimasest maksest maha arvata.

Artiklis 23 määratletakse kord, mida komisjon peab kohaldama konkreetsest juhtumist lähtuvalt, kui ta otsustab teha vahendeid kättesaadavaks Euroopa Investeerimispancale või muudele finantsvahendajatele.

Artikkel 24 – Hindamine

Artikkel 24 seob komisjoni kohustusega hinnata korrapäraselt geograafilise ja temaatilise poliitika ja programmide ning sektoriviisilise poliitika tulemusi ja programmitöö tõhusust.

V jaotis – Lõppsätted

Artikkel 25 – Aastaruanne

Kooskõlas alates 2001. aastast rakendatud otsustega nõukogule ja Euroopa Parlamendile saadetavate arvukate aruannete arvu lihtsustamise ja ratsionaliseerimise kohta, säilitab artikkel 26 *status quo* ja näeb ette, et komisjon peab esitama aastaruanded nõukogule ja Euroopa Parlamendile. Aruanne hõlmab kogu abi, mida antakse mitmesuguste välissuhetega seotud instrumentide raames. Selle koostamisel tuginetakse alates 2001. aastast kogunenud kogemustele, eelkõige igal aastal nõukogu ja Euroopa Parlamendi poolt tehtud märkuste aruande vormi ja sisu kohta.

⁶ KOM(2004) 313, 26. aprill 2004.

Artikkel 26 – Komitee

Artikliga 26 moodustatakse liikmesriikide esindajate komitee. Komitee õiguste üksikasjad on kirjas artiklite 7, 12 ja 13 selgitustes.

Artikkel 27 – Käesoleva määruse kohaselt abikõlbmatu kolmanda riigi osalemine

Ühenduse abi tõhususe tõstmiseks ja teatavate programmide mitme instrumendi vahel jagamise vältimiseks laiendab artikkel 27 abikõlblikkust käesoleva määruse alusel, hõlmamaks ülemeremaid ja -territooriume, ühinemiseelse instrumendi alusel abikõlblikke riike ning arengu- ja majanduskoostöö rahastamisinstrumendi alusel abikõlblikke riike. Käesolevat sätet kohaldatakse juhul, kui vastuvõetud projekt või programm on globaalne, piirkondlik või piiriülene.

Artikkel 28 – Abi peatamine

Artiklis 28 sätestatakse kord, mis on kohaldatav I jaotises nimetatud põhimõtete rikkumise korral. Seda kohaldatakse juhul, kui puudub partnerlus- ja koostööleping partnerrriigiga või kui kõnealune leping ei näe ette abi peatamist.

Artikkel 29 – Lähtesumma

Artiklis 29 sätestatakse käesoleva määruse rakendamiseks ettenähtud lähtesumma.

Artikkel 30 – Läbivaatamine

Artikkel 30 võimaldab määruse läbivaatamist komisjoni ettepaneku alusel.

Artikkel 31 – Varasemate määruste kehtetuks tunnistamine

Artikliga 31 tunnistatakse kehtetuks TACIS, MEDA ja vajaduse korral teised määrused.

Artikkel 32 – Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kaksikümmend päeva pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas, kuid seda kohaldatakse alles alates 1. jaanuarist 2007. Selle põhjuseks on asjaolu, et kehtetuks tunnistatud määrused on praeguse finantsperspektiivi lõpuni vajalikud, kuid uus määrus võib seni juba anda õigusliku aluse rakenduseeskirjade koostamiseks ja vastuvõtmiseks, mida tuleb teha niipea kui võimalik.

Ettepanek

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

milles kehtestatakse üldsätted Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendi loomiseks

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 179 ja 181a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁷

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras,

ning arvestades, et:

- (1) Tehakse ettepanek uue raamistiku kohta abi kavandamiseks ja osutamiseks, et muuta ühenduse välisabi tõhusamaks. Nõukogu määrusega (EÜ) nr [...] kehtestatakse ühinemiseelne instrument (IPA) juurdepääsuks ühenduse abile kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikide jaoks.⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr [...] kehtestatakse arengukoostöö rahastamisinstrument ja arengukoostöö.⁹ Käesolev määrus on kolmas üldinstrument, mis toetab otseselt Euroopa Liidu välispoliitikat.
- (2) Euroopa Ülemkogu kinnitas Kopenhagenis 12. ja 13. detsembril 2002 toimunud istungil, et Euroopa Liidu laienemine kujutab endast olulist võimalust viia edasi suhteid naaberriikidega, tuginedes ühistele poliitilistele ja majanduslikele väärtustele, ning et liit on jätkuvalt kindel oma otsusele vältida uusi eraldusjooni Euroopas ja edendamaks stabiilsust ja heaolu liidu uutes piirides ja neist väljaspool.
- (3) Euroopa Ülemkogu rõhutas Brüsselis 17. ja 18. juunil 2004 toimunud istungil jälle tähtsust, mida ta omistab koostöö tugevdamisele kõnealuste naabritega, tuginedes partnerlusele ja ühisomandile ning lähtudes demokraatia ja inimõiguste austamise jagatud väärtustest.
- (4) Privilegeeritud suhe Euroopa Liidu ja selle naabrite vahel lähtub pühendumisest ühistele väärtustele, sealhulgas demokraatiale, õigusriigile, heale valitsemistavale ja inimõiguste austamisele ning turumajanduse, säästva arengu ja vaesuse vähendamise põhimõtetele.
- (5) Ida-Euroopas ja Lõuna-Kaukaasias on lepingusuhete aluseks partnerlus- ja koostöölepingud. Vahemeremaades tagab Euroopa-Vahemere piirkonna partnerlus

⁷ ELT C [...], [...], lk [...].

⁸ ELT C [...], [...], lk [...].

⁹ ELT C [...], [...], lk [...].

(“Barcelona protsess”) piirkondliku raamistiku koostöoks, mida täiendab assotsiatsioonilepingute võrgustik.

- (6) Euroopa naabruspoliitika kohaselt määratlevad Euroopa Liit ja partnerriigid üheskoos prioriteetide kogumi, mis kaasatakse ühiselt kokkulepitud tegevuskavade seeriasse, mis hõlmavad arvukaid eritegevuse võtmevaldkondi, sealhulgas poliitiline dialoog ja reform, kaubandus- ja majandusreform, õiglane sotsiaalmajanduslik areng, justiits- ja siseküsimused, energia, transport, infoühiskond, keskkond, teadustegevus ja innovatsioon ning inimestevahelised kontaktid. Nende prioriteetide suunas liikumine aitab kaasa partnerlus- ja koostöölepingute ning assotsiatsioonilepingute potentsiaali täielikule realiseerimisele.
- (7) Selleks, et toetada partnerriikide pühendumist ühistele väärtustele ja põhimõtetele ning nende püüdlusi tegevuskavade elluviimisel, peab komisjonil olema võimalus osutada neile riikidele abi ja toetada mitmesuguseid nende omavahelisi ning nende ja liikmesriikide vahelisi koostöövorme eesmärgiga kujundada ühise stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu võond, mis hõlmab olulisel määral majanduskoostööd ja poliitilist integratsiooni.
- (8) On oluline, et Euroopa naabruspoliitika kehtestatud raamistikus naabruses asuvatele arengumaadele pakutav toetus oleks kooskõlas ühenduse arengupoliitika eesmärkide ja põhimõtetega, mis on esitatud nõukogu ja komisjoni 10. novembril 2000 tehtud ühisavalduses Euroopa Ühenduse arengupoliitika kohta.
- (9) Euroopa Liit ja Venemaa on otsustanud arendada oma konkreetset strateegilist partnerlust nelja ühisruumi loomise teel ning ühenduse abi kasutatakse selle partnerluse arendamiseks ja piiriülese koostöö edendamiseks Venemaa ja selle Euroopa Liitu kuuluvate naabrite vahelisel piiril.
- (10) Vahemerepartnerite osas peaks abi ja koostöö toimuma Euroopa-Vahemere piirkonna partnerluse raamistikus, mis loodi Barcelona 28. novembri 1995. aasta deklaratsiooniga, ning see peaks arvestama antud kontekstis saavutatud kokkulepet kaupade vabakaubanduspiirkonna loomise ja asümmeetrilise liberaliseerimise protsessile aluse panemise kohta.
- (11) On oluline soodustada koostööd nii Euroopa Liidu välispiiril kui ka partnerriikide vahel, eriti üksteisele geograafiliselt lähedal asuvate partnerriikide vahel.
- (12) Et vältida uute eraldusjoonte tekkimist, on eriti oluline eemaldada tõkked, mis takistavad tõhusat piiriülest koostööd piki Euroopa Liidu välispiiri. Piiriülene koostöö peaks aitama kaasa naabruses asuvate piirialade integreeritud ja jätkusuutlikule piirkondlikule arengule ja harmoonilisele territoriaalsele integratsioonile ühenduse piires ja naaberriikidega. Seda eesmärki on kõige otstarbekam saavutada, kombineerides välispoliitilisi eesmärke keskkonnasäästliku majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvusega.
- (13) Selleks, et aidata naaberriikidel oma eesmärke saavutada ning edendada koostööd nende ja liikmesriikide vahel, on soovitatav luua ühine poliitikal põhinev instrument, mis vahetab välja mitmed olemasolevad instrumendid, tagades ühtsuse ja lihtsustades abiprogrammide planeerimist ja haldamist.

- (14) Käesolev instrument toetab ka piiriülest koostööd partnerriikide ja liikmesriikide vahel, tõstes olulisel määral efektiivust, toimides ühtse haldusmehhanismi kaudu ja ühtse menetluste kogumi kohaselt. See lähtub naabusprogrammide rakendamise saadud kogemustest aastatel 2004–2006 ning toimib sellistele põhimõtetele tuginedes, nagu mitmeaastaste programmide planeerimine, partnerlus ja kaasrahastamine.
- (15) Käesoleva määrusega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 finantsraamistik, mis moodustab eelarvepädevatele institutsioonidele peamise võrdlussumma vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse parandamist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 33.
- (16) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlus.¹⁰
- (17) Halduskorra kasutamine on kohaldatav piiriülese koostöö rakendamist reguleerivate rakenduseeskirjade määratlemisel ning dokumentide vastuvõtmisel, millega sätestatakse strateegilised kaalutlused ja üldised eesmärgid, mis suunavad ühenduse abi osutamist riikidele, piirkondadele või konkreetsele teemavaldkonnale. Komisjon võib põhjendatud juhtudel võtta konsultatiivmenetluse korras *ad hoc* meetmeid, mis ei lähtu strateegiadokumentidest ja mille väärtus ületab kehtestatud künnise.
- (18) Kavandatud meetmete eesmärgiks on edendada tihedamat koostööd ja järkjärgulist majanduslikku integratsiooni Euroopa Liidu ja naaberriikide vahel. Kuna liikmesriigid ei saa piisavalt täita neid eesmärke, mis oma ulatuse tõttu on paremini saavutatavad ühenduse poolt, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 5 lõikes 2 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.
- (19) Käesoleva määruse tõttu on vaja muuta 29. juuni 1992. aasta määrust (EMÜ) nr 1762/92 (MEDA) (ühenduse ja Vahemere piirkonna mitteliikmesriikide vahel sõlmitud finants- ja tehnilise koostöö protokollide rakendamise kohta),¹¹ 23. juuli 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1488/96 (MEDA) Euroopa-Vahemere partnerluse raames toimuva majandus- ja sotsiaalstruktuuride reformiga kaasnevate rahaliste ja tehniliste meetmete kohta,¹² nõukogu 29. detsembri 1999. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 99/2000 (TACIS) andmise kohta partnerriikidele Ida-Euroopas ja Kesk-Aasias,¹³ ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1734/94 finants- ja tehnilise koostöö kohta Läänekalda ja Gaza sektoriga,¹⁴

¹⁰ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

¹¹ EÜT L 181, 1.7.1992, lk 1.

¹² EÜT L 189, 30.7.1996, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2698/2000 (EÜT L 311, 12.12.2000, lk 1).

¹³ EÜT L 12, 18.1.2000, lk 1.

¹⁴ EÜT L 182, 16.7.1994, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 669/2004 (ELT L 105, 14.4.2004, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

- (1) Käesoleva määrusega kehtestatakse naabruse ja partnerluse instrument abi (edaspidi "ühenduse abi") osutamiseks heaolu ja heanaaberlikkuse piirkonna loomiseks, mis hõlmab Euroopa Liitu ja 1. lisas loetletud riike (edaspidi "partnerriigid").
- (2) Ühenduse abi kasutatakse partnerriikide hüvanguks. Ühenduse abi võib kasutada liikmesriikide ja partnerriikide ühishuvides eesmärgiga edendada piiriülest ja piirkondadevahelist koostööd vastavalt artiklile 6.
- (3) Liit on rajatud sellistele väärtustele, nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste austamine, ning püüab dialoogi ja koostöö kaudu edendada pühendumist neile väärtustele partnerriikides.

Artikkel 2

Abi kohaldamisala

- (1) Ühenduse abi naabruse ja partnerluse instrumendi raames edendab tihedamat koostööd ja järkjärgulist majanduslikku integratsiooni Euroopa Liidu ja partnerriikide vahel ning eelkõige partnerlus- ja koostöölepingute, assotsiatsioonilepingute või muude olemasolevate ja tulevaste lepingute rakendamist.
- (2) Ühenduse abist toetatakse meetmeid, mis taotleavad ühte või mitut järgmistest eesmärkidest:
 - (a) poliitilise dialoogi ja reformide edendamine;
 - (b) õigusnormide ühtlustamine kõigis asjaomastes valdkondades, eelkõige et soodustada partnerriikide kasvavat osalemist siseturul ja kaubanduse intensiivistamist;
 - (c) assotsiatsioonilepingutes, partnerlus- ja koostöölepingus ning teistes tulevastes võrreldavates lepingutes käsitletud poliitika väljatöötamise ja tõhusa rakendamise eest vastutavate riiklike institutsioonide ja asutuste tugevdamine;
 - (d) säästva arengu edendamine;

- (e) keskkonnakaitse ja loodusvarade hea haldamise edendamine;
- (f) vaesuse vähendamisele suunatud poliitika toetamine;
- (g) poliitika toetamine, edendamaks sotsiaalset arengut ja soolist võrdõiguslikkust, tööhõivet ja sotsiaalset kaitset, sealhulgas sotsiaalset dialoogi, ning ametiühingu õiguste ja põhiliste töönormide austamist;
- (h) tervise, hariduse ja koolituse edendamisele suunatud poliitika toetamine;
- (i) inimõiguste ja põhivabaduste kaitse edendamine ning demokratiseerimisprotsessi toetamine, sealhulgas valimiste jälgimise ja abi kaudu;
- (j) kodanikuühiskonna arengule kaasaitamine;
- (k) turumajanduse arengu edendamine, sealhulgas meetmed erasektori toetamiseks, investeringute soodustamiseks ja ülemaailmse kaubanduse edendamiseks;
- (l) koostöö edendamine energia-, telekommunikatsiooni- ja transpordisektoris, sealhulgas seoses vastastikuse sidumisega, võrkude ja nende talitlusega, rahvusvaheliste transpordi- ja energeetikaoperatsioonide julgeoleku ja ohutusega, taastuvate energiaallikatega, energiatõhususe ja puhta transpordiga;
- (m) kodanike toidu ohutuse tõstmisele suunatud meetmete toetamine, eelkõige sanitaar- ja fütosanitaarvaldkonnas;
- (n) tõhusa ja turvalise piirijuhtimise tagamine;
- (o) koostöö edendamine justiits- ja siseküsimumustes, sealhulgas sellistes küsimustes nagu asüül ja migratsioon ning terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas nende rahastamise, rahapesu ja maksupettuste, ennetamine ja nende vastu võitlemine;
- (p) halduskoostöö toetamine läbipaistvuse ja teabevahetuse parandamiseks maksustamise valdkonnas, et vältida maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vastu;
- (q) ühenduse teadus- ja innovatsioonitegevuses osalemise edendamine;
- (r) liikmesriikide ja partnerriikide koostöö edendamine kõrghariduse ja õppejõudude, teadlaste ja üliõpilaste liikuvuse valdkonnas;
- (s) kultuuridevahelise teineteisemõistmise, inimestevaheliste kontaktide, tsiviilühiskondadevahelise koostöö ja noortevahetuse edendamine;
- (t) partnerriikide osalemise toetamine ühenduse programmides ja asutustes;
- (u) piiriülese koostöö toetamine jätkusuutliku majandusliku, sotsiaalse ja keskkondliku arengu edendamiseks piirialadel;

- (v) piirkondliku koostöö ja integratsiooni edendamine;
- (w) toetamine kriisijärgses olukorras, sealhulgas pagulaste ja ümberpaigutatud isikute toetamine, ning abistamine konfliktide vältimise ja suurõnnetusteks valmisoleku osas;
- (x) teabevahetuse soodustamine ja vahetustegevuse edendamine partnerite vahel seoses programmide raames rahastatavate meetmete ja tegevustega;
- (y) ühiste temaatiliste väljakutsete käsitlemine vastastikust huvi pakkuvates valdkondades ning muude käesoleva määruse reguleerimisalale vastavate eesmärkide taotlemine.

Artikkel 3

Poliitiline raamistik

Partnerlus- ja koostöölepingud, assotsiatsioonilepingud ja muud olemasolevad või tulevased lepingud, millega kehtestatakse suhted partnerriikidega, ning asjaomased komisjoni teatised ja nõukogu järeldused, milles sätestatakse suunised Euroopa Liidu poliitika kohta seoses nimetatud riikidega, moodustavad üldise poliitilise raamistiku käesolevast määrusest tuleneva abi programmide planeerimiseks. Ühiselt kokkulepitud tegevuskavad või muud samaväärsed dokumendid on abiprioriteetide kehtestamisel peamiseks juhiseks.

Artikkel 4

Vastastikune täiendavus, partnerlus ja kaasrahastamine

- (1) Käesoleva määruse kohane ühenduse abi üldjuhul täiendab või aitab kaasa vastavatele riiklikele, piirkondlikele või kohalikele meetmetele.
- (2) Käesolevast määrusest tulenev ühenduse abi kehtestatakse tavaliselt komisjoni ja abisaajate partnerluses. Partnerlus hõlmab vajaduse korral riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi, majandus- ja sotsiaalpartnereid, tsiviilühiskonda ja teisi asjaomaseid asutusi.
- (3) Toetust saavad riigid seovad programmide ja projektide ettevalmistamisel, rakendamisel ja järelevalve teostamisel vajaduse korral asjaomaseid partnereid, eelkõige piirkondlikul ja kohalikul tasandil.
- (4) Tavaliselt kaasrahastavad toetust saavad riigid käesolevast määrusest tulenevat ühenduse abi riiklikest vahenditest, abisaajate osalusest ja muudest allikatest.

Artikkel 5

Ühtsus, ühilduvus ja kooskõlastamine

- (1) Käesoleva määruse alusel rahastatavad programmid ja projektid on kooskõlas ühenduse poliitikaga. Nad vastavad ühenduse ja selle liikmesriikide partnerriikidega sõlmitud lepingutele ja austavad mitmepoolsetest kokkulepetest tulenevaid kohustusi, milles nad on osalised.
- (2) Komisjon ja liikmesriigid tagavad käesoleva määruse alusel osutatava ühenduse abi ning ühenduse ja liikmesriikide poolt muude sisemiste ja väliste rahastamisinstrumentide kaudu ja Euroopa Investeerimispannga osutatava rahalise abi sidususe.
- (3) Komisjon ja liikmesriigid tagavad oma vastavate abiprogrammide kooskõlastamise eesmärgiga tõsta tõhusust ja tulemuslikkust abi andmisel poliitika ja korra järkjärgulise ühtlustamise kaudu. Kooskõlastamine hõlmab asjaomase teabe sagedast ja korrapärast vahetamist eelkõige praktilisel tasandil ning moodustab liikmesriikide ja ühenduse programmide planeerimise protsessi olulise osa.
- (4) Komisjon võtab koostöös liikmesriikidega meetmed, mis on vajalikud nõuetekohase kooskõlastamise ja koostöö tagamiseks mitmepoolsete ja piirkondlike organisatsioonide ja üksustega, näiteks rahvusvaheliste finantseerimisasutustega, ÜRO agentuuridega, fondidega ja programmidega ning EL-väliste rahastajatega.

II JAOTIS

PROGRAMMITÖÖ JA VAHENDITE ERALDAMINE

Artikkel 6

Programmide liigid

- (1) Ühenduse abi osutatakse käesoleva määruse alusel järgmiste vahenditega:
 - (a) ühte või mitut riiki hõlmavad programmid, mis reguleerivad ühele partnerriigile osutatavat abi või käsitlevad piirkondlikku ja piirkonnasisest koostööd kahe või enama partnerriigi vahel, milles liikmesriigid võivad osaleda;
 - (b) temaatilised programmid, mis käsitlevad ühte või mitut eriülesannet, mis ühendavad mitut partnerriiki ja mis võivad puudutada üht või mitut liikmesriiki;
 - (c) piiriülese koostöö programmid, mis hõlmavad koostööd ühe või mitme liikmesriigi ja ühe või mitme partnerriigi vahel ning toimuvad piirkondades, mis külgnevad nende ühisosaga Euroopa Ühenduse välispiirist.

- (2) Ühenduse abi võib käesoleva määruse kohaselt osutada partnerriike ja liikmesriike hõlmavaks piirkondadevaheliseks koostööks temaatiliste programmide ja mitut riiki hõlmavate programmide raames, mis on suunatud piirkondlikule ja piirkonnasisesele koostööle.

Artikkel 7

Programmitöö ja vahendite eraldamine

- (1) Ühte ja mitut riiki hõlmavate ning temaatiliste programmide strateegiadokumendid võetakse vastu artikli 26 lõikes 2 nimetatud korras. Strateegiadokumendid kajastavad poliitilist raamistikku ja tegevuskavasid, millele on viidatud artiklis 3. Strateegiadokumendid kehtestatakse ajavahemikuks, mis vastab poliitilises raamistikus paikapandud prioriteetidele, ning need sisaldavad mitmeaastaseid näidisprogramme, sealhulgas soovituslikke mitmeaastaseid rahaeraldisi. Need vaadatakse vastavalt vajadusele läbi ja neid võib parandada artikli 26 lõikes 2 nimetatud korras.
- (2) Ühte või mitut riiki hõlmavate programmide kehtestamisel määrab komisjon kindlaks iga programmi jaoks tehtavad eraldised, võttes arvesse asjaomase riigi või piirkonna eripära ja vajadusi, liidu partnerluse ambitsioonikust seoses antud riigiga, haldussuutlikkust ja potentsiaali vahendite rakendamiseks.
- (3) Üksnes piiriülese koostöö eesmärgil, et kehtestada artikli 9 lõikes 1 nimetatud ühisprogrammide nimekiri, soovituslikud mitmeaastased eraldised ja igas programmis osaleda võivad territoriaalsed üksused, võetakse artikli 26 lõikes 2 osutatud korras vastu üks või vajaduse korral mitu konkreetset strateegiadokumenti. Kõnealused spetsiifilised strateegiadokumendid hõlmavad põhimõtteliselt seitsmeaastast perioodi 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.
- (4) Euroopa Regionaalarengu Fond aitab kaasa käesoleva määruse sätete alusel loodud ja rakendatud piiriülese koostöö programmidele. Üldine eelarve, mis eraldatakse piiriülese koostöö programmidele, sealhulgas Euroopa Regionaalarengu Fondi toetus piiride jaoks partnerriikidega, on vähemalt võrdne kahekordse summaga, mis on kehtestatud määruse (EÜ) nr [...] (milles kehtestatakse üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta piiride asjus partnerriikidega) asjaomastes sätetes.
- (5) Kriiside või demokraatiat, õigusriiki, inimõigusi ja põhivabadusi ohustavate asjaolude korral võib kasutada kiirmenetlust strateegiadokumentide eriotstarbeliseks läbivaatamiseks. See läbivaatamine tagab käesoleva määruse alusel osutatava ühenduse abi kooskõla abiga, mida osutatakse vastavalt teistele ühenduse rahastamisinstrumentidele, sealhulgas määrusele (EÜ) nr [...], millega luuakse stabiilsuse instrument.

III JAOTIS
PIIRIÜLENE KOOSTÖÖ

Artikkel 8

Geograafiline abikõlblikkus

- (1) Artikli 6 lõike 1 punktis c osutatud piiriülese koostöö programmid võivad hõlmata kõiki maismaapiire ja kõiki merevööndeid, mis piirnevad ühise merebasseiniga. Käesoleva jaotise alusel on kõlblikud saama abi järgmised territoriaalsed üksused:
 - a) kõik territoriaalüksused, mis vastavad NUTS III tasandile või samaväärsed piki liikmesriikide ja partnerriikide vahelisi maismaapiire.
 - b) kõik territoriaalüksused, mis vastavad NUTS III tasandile või samaväärsed piki olulise tähtsusega mereteid.
 - c) kõik rannikul asetsevad territoriaalüksused, mis vastavad NUTS II tasandile või samaväärsed, mis piirnevad liikmesriikide ja partnerriikide ühise merebasseiniga.
- (2) Erijuhtumitel võib abikõlblikkust laiendada territoriaalüksustele, mis piirnevad lõikes 1 osutatud territoriaalüksustega.
- (3) Komisjon määratleb käesoleva määruse artikli 7 lõikes 3 osutatud strateegiadokumendis nimekirja olulise tähtsusega mereteedest, tuginedes vahemaadele ja muudele asjakohastele geograafilistele ning majanduslikele kriteeriumidele.

Artikkel 9

Programmitöö

- (1) Piiriülest koostööd käesoleva määruse alusel tehakse mitmeaastaste programmide raames, mis hõlmavad koostööd piiri või piiride rühma osas ning hõlmavad mitmeaastaseid meetmeid, mis taotleavad ühtset prioriteetide kogumit ning mida võib rakendada ühenduse abi toel (edaspidi "ühisprogrammid"). Ühisprogrammide aluseks on artikli 7 lõikes 3 nimetatud spetsiaalsed strateegiadokumendid:
- (2) Maismaapiiride ja mereteede ühisprogrammid kehtestatakse iga piiri kohta eraldi ning need hõlmavad abikõlblikke territoriaalüksusi, mis kuuluvad ühele või mitmele liikmesriigile ja ühele või mitmele partnerriigile. Rannikualade ühisprogrammid on mitmepoolsed ja hõlmavad abikõlblikke territoriaalüksusi, mis piirnevad ühise merebasseiniga, mis kuulub mitmele osalejariigile, sealhulgas vähemalt ühele liikmesriigile ja ühele partnerriigile.

- (3) Riigid, välja arvatud osalejariigid, mis piirnevad ühise merebasseiniga, kus kehtestatakse ühisprogramm, võivad liituda kõnealuse ühisprogrammiga ja saada kasu ühenduse abist artiklis 11 osutatud rakenduseeskirjades määratletud tingimustel.
- (4) Ühe aasta jooksul artikli 7 lõikes 3 osutatud strateegiadokumendi kinnitamisest esitavad osalejariigid komisjonile ühiselt ettepanekud ühisprogrammide kohta. Komisjon võtab iga ühisprogrammi vastu pärast seda, kui on hinnanud selle vastavust käesolevale määrusele ja rakenduseeskirjadele.
- (5) Ühisprogramme võib parandada osalejariikide või komisjoni algatusel, et võtta arvesse muutusi koostööprioriteetides, sotsiaalmajanduslikku arengut, asjaomaste meetmete rakendamisel täheldatud tulemusi ning järelevalve- ja hindamisprotsessi tulemusi ning vajadust kohandada saadaoleva abi summasid ning vahendeid ümber suunata.
- (6) Pärast ühisprogrammide vastuvõtmist sõlmib komisjon osalejariikidega rahastamislepingu kooskõlas 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa Ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) asjaomaste sätetega.¹⁵
- (7) Osalejariigid valivad partnerluse põhimõtet arvestades ühiselt tegevused, mis on kooskõlas ühisprogrammi prioriteetide ja meetmetega, millele antakse ühenduse abi.
- (8) Erakorralistel asjaoludel, kui ühisprogrammi ei saa osalejariikide vahelistes suhetes esilekerkivate probleemide tõttu kehtestada, võib komisjon vastu võtta programmi, mis ei ole ühisprogramm käesoleva artikli mõistes, kuid mis võimaldab asjaomasel liikmesriigi piiril või aladel saada käesolevas määruses ettenähtud abi.

Artikkel 10

Programmide haldamine

- (1) Ühisprogramme rakendab põhimõtteliselt liikmesriigis asuv ühine juhtorgan.
- (2) Osalejariigid võivad erandkorras teha komisjonile ettepaneku, et ühine juhtorgan peaks asuma partnerriigis, tingimusel, et määratud asutusel on võimalik täielikult kohaldada määruse (EÜ) nr 1605/2002 asjaomastes sätetes kehtestatud kriteeriume.
- (3) Ühine juhtorgan – mis tahes riigi- või eraasutus või -organ, sealhulgas riik ise, kes on riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil määratud ühisprogrammiga hõlmatud liikmesriigi või liikmesriikide ja partnerriigi või partnerriikide poolt ühiselt, millel on ühenduse abi haldamiseks vajalik finants- ja haldussuutlikkus ning õigusvõime käesoleva määruse kohaselt vajalike lepingute sõlmimiseks.

¹⁵ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

- (4) Ühine juhtorgan vastutab ühisprogrammi haldamise ja rakendamise eest kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ning oma tegevuse seaduslikkuse ja korrektsuse tagamise eest. Selleks kehtestab ta asjakohased haldus-, kontrolli- ja raamatupidamissüsteemid ja -standardid.

Artikkel 11

Rakenduseeskirjad

- (1) Rakenduseeskirjad, milles kehtestatakse käesoleva jaotise üksikasjalikud rakendussätted, võetakse vastu artikli 26 lõikes 2 ettenähtud korras.
- (2) Rakenduseeskirjadega kaetud küsimused hõlmavad vahendite eraldamise kriteeriume ja korda, kaasrahastamise määra, ühisprogrammide ettevalmistamist, ühisprojektide valikut, abi tehnilist ja rahalist haldamist, finantskontrolli ja auditeerimist, järelevalvet ja hindamist, nähtavust ja avalikustamist.

IV JAOTIS

RAKENDAMINE

Artikkel 12

Tegevusprogrammide vastuvõtmine

- (1) Komisjon võtab tavaliselt igaks aastaks vastu tegevusprogrammid, mis on koostatud artikli 7 lõikes 1 osutatud strateegiadokumentide alusel.
- Erandkorras, näiteks kui tegevusprogrammi ei ole veel vastu võetud, võib komisjon artiklis 7 osutatud strateegiadokumentide ja mitmeaastaste näidisprogrammide alusel võtta meetmeid, mis ei ole ette nähtud tegevusprogrammis, samade eeskirjade ja korra kohaselt, mida kohaldatakse tegevusprogrammide suhtes.
- (2) Tegevusprogrammides määratletakse taotletavad eesmärgid, sekkumisvaldkonnad, eeldatavad tulemused, halduskorra ja kavandatava rahastamise kogusumma. Need sisaldavad rahastatavate toimingute kirjeldust, märke igale toimingule eraldatavate summade kohta ja rakendamise soovituslikku ajakava.
- (3) Komisjon võtab piiriülese koostöö ühisprogrammid vastu artiklis 9 osutatud korra kohaselt.
- (4) Komisjon saadab tegevusprogrammid ja piiriülese koostöö programmid liikmesriikidele teadmiseks ühe kuu jooksul pärast otsuse tegemist.

Artikkel 13

Strateegiadokumentides ja mitmeaastastes näidisprogrammides sätestamata erimeetmete vastuvõtmine

- (1) Komisjon võtab ettenägematute vajaduste või asjaolude korral erimeetmed, mis ei ole sätestatud strateegiadokumentides ega mitmeaastastes näidisprogrammides (edaspidi "erimeetmed").

Erimeetmeid võib kasutada ka selleks, et rahastada tegevusi hädaabilt pikaajalisele arendustegevusele ülemineku lihtsustamiseks, sealhulgas tegevusi, mis on mõeldud avalikkuse parema ettevalmistuse tagamiseks, et tulla toime korduvate kriisidega.

- (2) Kui kõnealuste meetmete maksumus ületab 15 miljonit eurot, võtab komisjon need vastu artikli 26 lõikes 3 osutatud konsultatsioonimenetluse kohaselt.

Artikli 26 lõikes 3 osutatud korda ei ole vaja kasutada muudatuste tegemiseks erimeetmetes, näiteks tehniliste kohanduste sisseviimiseks, rakendusperioodi pikendamiseks, assigneeringute ümberjaotamiseks prognoositud eelarve piires või eelarve suurendamiseks vähem kui 20% võrra esialgse eelarvega võrreldes, tingimusel, et need muudatused ei mõjuta komisjoni otsuses sätestatud esialgseid eesmärke.

- (3) Erimeetmetega määratletakse taotletavad eesmärgid, tegevusvaldkonnad, eeldatavad tulemused, halduskorra ja kavandatava rahastamise kogusumma. Need sisaldavad rahastatavate toimingute kirjeldust, märget igale toimingule eraldatavate summade kohta ja rakendamise soovituslikku ajakava.
- (4) Komisjon saadab erimeetmed liikmesriikidele teadmiseks ühe kuu jooksul pärast otsuse tegemist.

Artikkel 14

Abikõlblikkus

Käesoleva määruse alusel on kõlblikud saama vahendeid tegevusprogrammide, piiriülese koostöö programmide ja erimeetmete rakendamiseks:

- (a) partnerriigid ja -piirkonnad ning nende institutsioonid;
- (b) detsentraliseeritud organid partnerriikides, näiteks piirkonnad, departemangud, provintsid ja munitsipalteedid;
- (c) partnerriikide ja -piirkondade ning ühenduse loodud ühisorganid;
- (d) rahvusvahelised organisatsioonid, sealhulgas piirkondlikud organisatsioonid, ÜRO asutused, osakonnad ja missioonid, rahvusvahelised finantseerimisasutused ja arengupangad, kuivõrd need aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkidele;

- (e) Ühenduse institutsioonid ja asutused, kuid üksnes artiklis 16 osutatud toetusmeetmete rakendamiseks;
- (f) Euroopa Liidu asutused;
- (g) liikmesriikide, partnerriikide ja -piirkondade ning teiste kolmandate riikide järgmised üksused ja asutused, mis vastavad artiklis 21 osutatud ühenduse välisabile juurdepääsu käsitlevatele eeskirjadele, kuivõrd nad aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkidele:
 - i. avalik-õiguslikud või riigi osalusega asutused, kohalikud ametiasutused või omavalitsused ja nende konsortsiumid;
 - ii. äriühingud, firmad ja muud eraõiguslikud organisatsioonid ja äriettevõtted;
 - iii. finantseerimisasutused, kes annavad, edendavad ja rahastavad erainvesteeringuid partnerriikides ja -piirkondades;
 - iv. punktis h määratletud mitteriiklikud osalised;
 - v. füüsilised isikud;
- h) järgmised mitteriiklikud osalised:
 - i. valitsusvälised organisatsioonid;
 - ii. põlisrahvaste huve esindavad organisatsioonid;
 - iii. kohalikud kodanike rühmitused ja ettevõtjate liidud;
 - iv. kooperatiivid, ametiühingud, majandus- ja sotsiaalhuve esindavad organisatsioonid;
 - v. detsentraliseeritud piirkondlikus koostöös ja integratsioonis osalevad kohalikud organisatsioonid (sealhulgas võrgustikud);
 - vi. tarbijaorganisatsioonid, nais- ja noorteorganisatsioonid, haridus-, kultuuri, uurimis- ja teadusorganisatsioonid;
 - vii. ülikoolid;
 - viii. kirikud ja usuühingud ning -kogukonnad;
 - ix. massiteabevahendid;
 - x. valitsusvälised ühendused ja sõltumatud fondid, kes võivad arengule kaasa aidata;
- i) käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks vajalikud asutused või osalised.

Artikkel 15

Meetmete tüübid

- (1) Ühenduse abi kasutatakse selleks, et rahastada programme, projekte ja mis tahes liiki meetmeid, mis aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkidele. Seda osutatakse mittetagastatavate toetuste kujul.
- (2) Ühenduse abi võib kasutada ka:
 - (a) sihipäraste halduskoostöö meetmete rahastamiseks, millesse on kaasatud avaliku sektori eksperdid, kes on lähetatud selleks otstarbeks väljatöötatud eeskirjade kohaselt liikmesriikidest;
 - (b) valdkondliku või üldise eelarve toetamiseks, kui partnerriigi riiklike kulutuste haldamine on piisavalt läbipaistev, usaldusväärne ja tõhus ning kui ta on kehtestanud nõuetekohaselt vormistatud valdkonna- või makromajanduspoliitika, mille on heaks kiitnud tema põhilised rahastajad, sealhulgas rahvusvahelised finantseerimisasutused, kui see on asjakohane;
 - (c) võlakergendusprogrammideks;
 - (d) toetusteks Euroopa Investeeringuspangale või muudele finantsvahendajatele kooskõlas artikli 23 sätetega laenude rahastamise, aktsiakapitalisse investeerimise, tagatisfondide või investeerimisfondide jaoks;
 - (e) subsiidiumide andmiseks laenuintressi tasumiseks, eelkõige keskkonnalaenude puhul;
 - (f) mittekaubanduslike riskide vastaseks kindlustamiseks;
 - (g) rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide, teiste rahastajate või partnerriikide asutatud fondi toetamiseks;
 - (h) rahvusvaheliste finantseerimisasutuste või piirkondlike arengupankade kapitali panustamiseks;
 - (i) kulude rahastamiseks, mis on vajalikud projektide ja programmide tõhusaks haldamiseks ja järelevalveks ühenduse abi saavate riikide poolt;
 - (j) toiduabiks;
 - (k) vajaduse korral muuks otstarbeks.

Artikkel 16

Toetusmeetmed

- (1) Ühenduse rahastamine võib hõlmata ka kulusid, mis on seotud ettevalmistus-, järelkontrolli-, järelevalve-, auditeerimis- ja hindamistegevusega, mis on otseselt vajalik käesoleva määruse rakendamiseks ning selle eesmärkide saavutamiseks, nt

uuringud, kohtumised, teave, teadlikkuse tõstmine, koolitus- ja kirjastustegevus, teabevahetuseks vajalike arvutivõrkudega seotud kulud ja muud haldus- või tehnobikukulud, mis võivad komisjonil programmi haldamise käigus tekkida. Samuti katab see komisjoni delegatsioonide kulud haldustoetusele, mis on vajalik käesoleva määruse alusel rahastatavate toimingute haldamiseks.

- (2) Need toetusmeetmed ei tarvitse olla hõlmatud mitmeaastase programmitööga ning seepärast võib neid rahastada väljaspool strateegiadokumentide ja mitmeaastaste näidisprogrammide kohaldamisala. Neid võib aga rahastada ka mitmeaastaste näidisprogrammide raames. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 13 vastu toetusmeetmed, mida mitmeaastased näidisprogrammid ei hõlma.

Artikkel 17

Kaasrahastamine

- (1) Käesoleva määruse alusel rahastatavad meetmed on kõlblikud kaasrahastamiseks (a)
- (a) Liikmesriigid, eelkõige nende avalik-õiguslikud ja riigi osalusega asutused;
 - (b) muud doonorriigid, eelkõige nende avalik-õiguslikud ja riigi osalusega asutused;
 - (c) rahvusvahelised organisatsioonid, sealhulgas piirkondlikud organisatsioonid, eelkõige rahvusvahelised ja piirkondlikud finantseerimisasutused;
 - (d) äriühingud, firmad, muud eraõiguslikud organisatsioonid ja äriettevõtted ning muud mitteriiklikud osalised;
 - (e) partnerriigid ja piirkonnad, kes saavad toetust.
- (2) Paralleelse kaasrahastamise korral jagatakse projekt või programm mitmeks selgelt eristatavaks alamprojektiks, millest igaüht rahastavad erinevad partnerid, kusjuures kaasrahastamine toimub viisil, mis võimaldab rahastamise lõppotstarvet alati kindlaks teha. Ühise kaasrahastamise korral jagatakse projekti või programmi kogukulud kaasrahastavate partnerite vahel ning vahendid koondatakse selliselt, et projekti või programmi osana toimuva mis tahes tegevuse rahastamise allikat ei ole võimalik kindlaks teha.
- (3) Ühise kaasrahastamise korral võib komisjon võtta vastu ja hallata vahendeid ühismeetmete rakendamise eesmärgil lõike 1 punktides a, b ja c osutatud asutuste nimel. Kõnealuseid vahendeid käsitletakse assigneeritud tuludena vastavalt määruse (EÜ) nr 1605/2002 artiklile 18.

Artikkel 18

Haldusmenetlused

- (1) Komisjon rakendab käesolevast määrusest tulenevad meetmed kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1605/2002.
- (2) Kaasrahastamise korral ja teistel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon usaldada avalikule võimule omased ülesanded, eelkõige eelarve rakendamisega seotud ülesanded määruse (EÜ) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktis c osutatud asutustele.
- (3) Ühendus sõlmib raamlepingud partnerriikidega, milles nähakse ette kõik meetmed, mida on vaja ühenduse abi tõhusaks rakendamiseks ja ühenduse finantshuvide kaitsmiseks.
- (4) Detsentraliseeritud juhtimise korral võib komisjon otsustada kasutada toetust saava partnerriigi või -piirkonna hanke- või toetusmenetlusi, tingimusel, et:
 - toetust saava partnerriigi või -piirkonna menetlus vastab läbipaistvuse, proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtetele ning välistab huvide konfliktid;
 - toetust saav partnerriik või piirkond kohustub korrapäraselt kontrollima, et ühenduse eelarvest rahastatavad toimingud on nõuetekohaselt rakendatud, võtma asjakohased meetmed eeskirjade eiramise ja pettuste vältimiseks ning vajaduse korral algatama kohtumenetluse alusetult makstud vahendite sissenõudmiseks.

Artikkel 19

Eelarvekohustused

- (1) Eelarvekohustuste aluseks on artikli 9 lõike 5, artikli 12 lõike 1, artikli 13 lõike 1 ja artikli 16 lõike 3 kohaselt tehtud komisjoni otsused.
- (2) Mitut aastat hõlmavate meetmete eelarvekohustused võib tükeldada mitme aasta peale jaotatud iga-aastasteks osamakseteks.
- (3) Ühenduse rahastamise vorm võib olla üks järgmistest, *muu hulgas*:
 - rahastamiskokkulepped;
 - toetuslepingud;
 - hankelepingud;
 - töölepingud.

Artikkel 20

Ühenduse finantshuvide kaitsmine

- (1) Mis tahes käesolevast määrusest tulenevad lepingud sisaldavad sätteid, mis tagavad ühenduse finantshuvide kaitse, eelkõige seoses pettuste, korrupsiooni ja muude eeskirjade eiramisega, kooskõlas nõukogu määrustega (EÜ, Euratom) nr 2988/95, nr 2185/96 ja nr 1073/1999.
- (2) Lepingud annavad komisjonile ja kontrollikoja selgesõnaliselt õiguse ühenduse vahendeid saanud töövõtja või alltöövõtja dokumentide kontrollimiseks või kohapealseks auditeerimiseks. Samuti annavad nad komisjonile selgesõnalise loa kohapealsete kontrollide ja ülevaatuste tegemiseks vastavalt määrusele (EÜ, Euratom) nr 2185/96.
- (3) Kõik abi rakendamiseks tulenevad lepingud tagavad komisjoni ja kontrollikoja lõikest 2 tulenevad õigused lepingute täitmise ajal ja pärast seda.

Artikkel 21

Osalemine pakkumistes ja lepingutes

- (1) Taotlusi käesoleva määruse kohaselt rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimiseks võivad esitada kõik asutamislepingute kohaldamisalasse kuuluvate Euroopa ühenduse liikmesriikide füüsilised ja juriidilised isikud.
- (2) Taotlusi käesoleva määruse kohaselt rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimiseks võivad esitada ka kõik füüsilised ja juriidilised isikud:
 - käesoleva määruse alusel toetust saavatest riikidest,
 - ühinemiseelse instrumendi alusel toetust saavatest riikidest,
 - Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikidest.
- (3) Taotlusi käesoleva määruse kohaselt rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimiseks võivad esitada rahvusvahelised organisatsioonid.
- (4) Komisjon võib otsustada lubada käesoleva määruse alusel rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimist täielikult või osaliselt taotleda teiste riikide füüsilistel või juriidilistel isikutel juhul, kui on kehtestatud vastastikune juurdepääs välisabile.
- (5) Lepingute sõlmimise menetlustega seoses esitatud eksperdid ei pea vastama eespool sätestatud kodakondsuseeskirjadele.
- (6) Kõik käesoleva määruse alusel rahastatavate lepingute kohaselt toimuvad tarned ja ostatevad materjalid pärinevad ühendusest või lõike 2 kohaselt abikõlblikust riigist.

- (7) Komisjon võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel lubada naaberriikidega traditsioonilisi majandus-, kaubandus- või geograafilisi sidemeid omavate riikide või teiste kolmandate riikide füüsiliste ja juriidiliste isikute osalemist, ning muu päritoluga tarnete ja materjalide kasutamist.
- (8) Kui käesolevast määrusest tulenevat abi haldab ühine juhtorgan, millele on viidatud artiklis 10, või kui abi on delegeeritud riigiasutustele vastavalt artiklile 18, või seda haldavad ühiselt rahvusvahelised organisatsioonid, kohaldatakse hanke-eeskirju, sealhulgas seoses hanke- ja toetuslepingute sõlmimises osalemisega, ja päritolueeskirju, mida kohaldab juhtorgan. Taotlusi hanke- ja toetuslepingute sõlmimiseks võivad esitada kõik lõigetes 1, 2, 3 ja 4 osutatud füüsilised ja juriidilised isikud ning kõik muude riikide füüsilised ja juriidilised isikud vastavalt juhtorgani eeskirjadele.

Artikkel 22

Eelfinantseerimine

Toetusesaajatele tehtud eelfinantseerimismaksetest laekunud intress tuleb viimasest maksest maha arvata.

Artikkel 23

Euroopa Investeerimispankale või teistele finantsvahendajatele kättesaadavaks tehtud vahendid

- (1) Artikli 15 lõike 2 punktis c osutatud vahendeid haldavad finantsvahendajad, Euroopa Investeerimispank või muud nende haldamiseks võimelised pangad või organisatsioonid.
- (2) Komisjon peab iga juhtumi puhul eraldi vastu võtma lõike 1 rakendussätteid, mis hõlmavad riskide jagamist, rakendamise eest vastutava vahendaja tasustamist, kasumi ja vahendite kasutamist ja sissenõudmist ning tegevuse lõpetamist.

Artikkel 24

Hindamine

- (1) Komisjon hindab korrapäraselt geograafilise ja temaatilise poliitika ja programmide ja valdkondliku poliitika tulemusi ning programmitöö tõhusust, et veenduda eesmärkide täitmises ja võimaldada koostada soovitusi tulevaste meetmete parandamiseks.
- (2) Komisjon saadab oma hindamisaruanded teadmiseks artiklis 26 osutatud komiteele.

V JAOTIS
LÕPPSÄTTED

Artikkel 25

Aastaaruanne

Komisjon vaatab läbi käesoleva määruse alusel võetud meetmete rakendamisel tehtud edusammud ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande abi rakendamise kohta. See aruanne esitatakse ka Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele. See sisaldab teavet eelnenud aastal rahastatud meetmete, järelevalve- ja hindamistegevuse tulemuste ning eelarvekohustuste rakendamise ja maksete kohta riikide, piirkondade ja koostöösektorite lõikes.

Artikkel 26

Komitee

- (1) Komisjoni abistab komitee.
- (2) Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7. Nimetatud otsuse artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.
- (3) Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7.
- (4) Komitee võtab vastu oma kodukorra.

Artikkel 27

Käesoleva määruse alusel abikõlbmatu kolmanda riigi osalemine

Ühenduse abi ühtsuse ja tõhususe tagamiseks võib komisjon artiklis 12 osutatud liiki tegevusprogrammide või artiklis 13 osutatud erimeetmete vastuvõtmisel otsustada, et riigid, territooriumid ja piirkonnad, mis on kõlblikud saama ühenduse abi vastavalt ühinemiseelsele instrumendile või arengu- ja majanduskoostöö rahastamisinstrumendile ning ühendusega assotsieerunud ülemeremaad ja -territooriumid on kõlblikud seoses käesolevast määrusest tulenevate meetmetega, kui rakendatav projekt või programm on ülemaailmset, piirkondlikku või piiriülest laadi.

Artiklis 7 osutatud strategiadokumentides võib näha ette selle rahastamismeetodi võimaluse.

Artikli 14 sätteid abikõlblikkuse kohta ja artikli 16 sätteid hankemenetlustes osalemise kohta kohandatakse, et võimaldada asjaomaste riikide, territooriumide ja piirkondade osalemist.

Artikkel 28

Abi peatamine

Ilma et see piiraks abi peatamist käsitlevate sätete kohaldamist partnerlus- ja koostöölepingutes ja assotsiatsioonilepingutes partnerriikide ja -piirkondadega, kui partnerriik ei järgi I jaotises nimetatud põhimõtteid, võib nõukogu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega võtta asjakohased meetmed partnerriigile käesoleva määruse alusel antava abi suhtes.

Artikkel 29

Lähtesumma

Lähtesumma käesoleva määruse rakendamiseks ajavahemikul 2007–2013 on 14 929 miljonit eurot. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires.

Artikkel 30

Läbivaatamine

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2011 võimalikud ettepanekud käesoleva määruse tuleviku ja vajalike muudatuste kohta.

Artikkel 31

Kehtetuks tunnistamine

- (1) 1. jaanuarist 2007 tunnistatakse kehtetuks järgmised määrused:
 - Nõukogu 29. juuni 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 1762/92 ühenduse ja Vahemere piirkonna kolmandate riikide vahel sõlmitud finants- ja tehnilise koostöö protokollide rakendamise kohta
 - Nõukogu 11. juuli 1994. aasta määrus (EÜ) nr 1734/94 finants- ja tehnilise koostöö kohta okupeeritud aladega
 - Nõukogu 23. juuli 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1488/96 Euroopa-Vahemere partnerluse raames toimuva majandus- ja sotsiaalstruktuuride reformiga kaasnevate rahaliste ja tehniliste meetmete kohta (MEDA)
 - Nõukogu 29. detsembri 1999. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 99/2000 andmise kohta partnerriikidele Ida-Euroopas ja Kesk-Aasias.
- (2) Kehtetuks tunnistatud määrusi kohaldatakse jätkuvalt õigusaktide ja 2007. aastale eelnevate eelarveaastate kohustuste suhtes.

Artikkel 32

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kaksikümmend päeva pärast avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, [...]

Euroopa Parlamendi nimel
president
[...]

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]

LISA

Artiklis 1 nimetatud partnerrigid

Alžeeria

Armeenia

Aserbaidžaan

Valgevene

Egiptus

Gruusia

Iisrael

Jordaania

Liibanon

Liibüa

Moldova

Maroko

Läänekalda ja Gaza sektori Palestiina omavalitsus

Venemaa Föderatsioon

Süüria

Tuneesia

Ukraina

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area(s): EXTERNAL RELATIONS

Activit(y/ies):

MULTILATERAL RELATIONS AND GENERAL EXTERNAL RELATIONS MATTERS ¹⁶

EUROPEAN INITIATIVE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS (EIDHR) ¹⁶

RELATIONS WITH EASTERN EUROPE, THE CAUCASUS AND CENTRAL ASIAN REPUBLICS ¹⁶

RELATIONS WITH THE MIDDLE EAST AND SOUTHERN MEDITERRANEAN

POLICY STRATEGY AND COORDINATION FOR POLICY AREA ‘EXTERNAL RELATIONS’¹⁶

EXTERNAL ASPECTS OF INTERNAL POLICIES

TITLE OF ACTION: EUROPEAN NEIGHBOURHOOD AND PARTNERSHIP INSTRUMENT (ENPI)

1. BUDGET LINES

Administrative Expenditures

External Aspects of internal policies

06 01 04 09 Intelligent energy – Expenditures on administrative management (*partially*)

07 01 04 05 LIFE European Financial Instrument for the Environment — 2000 to 2006) — Operations outside Community territory — Expenditure on administrative management (*partially*)

External Relations policy area

19 01 ADMINISTRATIVE EXPENDITURE OF POLICY AREA “EXTERNAL RELATIONS”

19 01 04 06 MEDA (measures to accompany the reforms of the economic and social structures in the Mediterranean non-member countries) – Expenditure on administrative management

19 01 04 07 Assistance to partner countries in eastern Europe and central Asia – Expenditure on administrative management (*partially*)

¹⁶ Partially, as some of the actions currently covered under this budget heading will be covered under the Economic Co-operation and Development Instrument and/or the Stability instrument.

- 19 01 04 11 Development and consolidation of democracy and the rule of law – Respect for human rights and fundamental freedoms – Expenditure on administrative management (*partially*)
- 19 01 04 12 Promotion of Community investment in developing countries of Latin America, Asia, the Mediterranean and in South Africa by economic co-operation and trade agreements – Expenditure on administrative management (*partially*)
- 19 49 EXPENDITURE ON ADMINISTRATIVE MANAGEMENT OF PROGRAMMES COMMITTED IN ACCORDANCE WITH THE FORMER FINANCIAL REGULATION
- 19 49 04 06 Assistance to partner countries in eastern Europe and central Asia – Expenditure on administrative management (*partially*)
- 19 49 04 10 Development and consolidation of democracy and the rule of law – Respect for human rights and fundamental freedoms – Expenditure on administrative management (*partially*)
- 19 49 04 11 Promotion of Community investment in developing countries of Latin America, Asia, the Mediterranean and in South Africa by economic co-operation and trade agreements – Expenditure on administrative management (*partially*)
- 19 49 04 12 MEDA (measures to accompany the reforms of the economic and social structures in the Mediterranean non-member countries) – Expenditure on administrative management

Operational expenditures

External Aspects of internal policies

- 06 04 02 Intelligent energy — Europe programme (2003 to 2006): external strand — Coopener (*partially*)
- 07 02 02 LIFE (European Financial Instrument for the Environment — 2000 to 2006 — Operations outside Community territory (*partially*))
- 14 03 02 Customs co-operation and international assistance (Customs 2007) (*partially*)

External Relations policy areas

19 02 MULTILATERAL RELATIONS AND GENERAL EXTERNAL RELATIONS MATTERS

- 19 02 02 Institutes specialising in relations between the European Union and third countries
- 19 02 03 Cooperation with third countries on migration (*partially*)

- 19 02 07 Promotion of Community investment in developing countries of Latin America, Asia, the Mediterranean and in South Africa by economic cooperation and trade agreements (*partially*)
- 19 02 11 North-South cooperation schemes in the campaign against drugs and drug addiction (*partially*)
- 19 04 EUROPEAN INITIATIVE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS (EIDHR)
- 19 04 02 Support for the victims of human rights' abuses (*partially*)
- 19 04 03 Development and consolidation of democracy and the rule of law – Respect for human rights and fundamental freedoms (*partially*)
- 19 04 04 Support for the activities of international criminal tribunals and the International Criminal Court (*partially*)
- 19 06 RELATIONS WITH EASTERN EUROPE, THE CAUCASUS AND CENTRAL ASIAN REPUBLICS
- 19 06 01 Assistance to partner countries in Eastern Europe and central Asia (*partially*)
- 19 06 02 Cross-border cooperation in structural matters (*partially*)
- 19 06 04 Rehabilitation and reconstruction operations in the partner countries of Eastern Europe and central Asia (*partially*)
- 19 08 RELATIONS WITH THE MIDDLE EAST AND SOUTHERN MEDITERRANEAN
- 19 08 01 01 First and Second Financial Protocols with the southern Mediterranean countries
- 19 08 01 02 Third and Fourth Financial Protocols with the southern Mediterranean countries
- 19 08 02 01 MEDA (measures to accompany the reforms to the economic and social structures In the Mediterranean non-member countries)
- 19 08 02 02 Community contribution to the Euro-Mediterranean Investment Facility and Partnership
- 19 08 03 Community operations connected with the Israel / PLO peace agreement
- 19 08 04 Aid to the United Nations Relief and Works Agency for Palestinian Refugees in the Near East
- 19 08 05 Rehabilitation and reconstruction operations in the Mediterranean and Middle Eastern countries (*partially*)
- 19 08 06 Other operations in favour of Middle East developing countries (*partially*)

2. OVERALL FIGURES

2.1 Total allocation for action (Part B): € 14 929 million

2.2 Period of application: 2007-2013

2.3 Overall multiannual estimate of expenditure: (current prices)

- (a) Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) (see point 6.1.1)

€ million (to three decimal places)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 and followi ng ¹⁷	Total
Commitments	1.376	1.506	1.802	2.000	2.229	2.536	2.883	14.332
Payments	206	432	744	1.117	1.508	1.816	8.509	14.332

- (b1) Technical and administrative assistance: of which staff (see point 6.1.2):

Commitments	33	37	45	51	59	68	78	371
Payments	33	37	45	51	59	68	78	371

- (b2) Technical and administrative assistance of which support expenditure (see point 6.1.2):

Commitments	24	26	30	32	34	38	42	226
Payments	24	26	30	32	34	38	42	226

Subtotal a+b								
Commitments	1.433	1.569	1.877	2.083	2.322	2.642	3.003	14.929
Payments	263	495	819	1.200	1.601	1.922	8.629	14.929

- (c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditures (see points 7.2 and 7.3)

€ million (to three decimal places)

Commitments/Payments	69	78	95	107	122	142	164	777
----------------------	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----

¹⁷ "Following years" only applies to payments

TOTAL a+ b2+c								
Commitments	1.469	1.610	1.927	2.139	2.385	2.716	3.089	15.335
Payments	299	536	869	1.256	1.664	1.996	8.715	15.335

2.4 Compatibility with financial programming and financial perspective

Proposal compatible with existing financial programming.

2.5 Financial impact on revenue

Proposal has no financial implications on revenue.

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions form applicant countries	Heading in financial perspective
Non-comp	Diff	YES	NO	NO	4

4. LEGAL BASE

Article 181a and Article 179 of the EC Treaty.

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

5.1. Need for Community intervention

5.1.1. Objectives pursued

The European Council has repeatedly stated its determination that enlargement of the Union must not lead to new dividing lines at the external borders of the EU of 25. The European Neighbourhood Policy was conceived as a way to respond to this challenge and develop increasingly close relations with our neighbours to the East and South. The Commission has presented a “Strategy Paper on the European Neighbourhood Policy”¹⁸ (ENP) which spells out how the Union will continue to promote stability, security and prosperity beyond its borders by deepening political cooperation and intensifying economic relations with Russia, the Western NIS, the Southern Caucasus and the Southern Mediterranean countries. Regional and cross-border cooperation should be intensified.

The ENP covers a wide range of areas: political dialogue and reform; trade; measures preparing partners for gradually obtaining a stake in the Internal Market; justice and home affairs; energy, transport, information society, environment, and research and innovation; social policy and people-to-people contacts, including the opening of certain Community programmes; and cross-border and regional co-operation.

¹⁸ European Neighbourhood Policy Strategy Paper COM(2004) 373 [and separate explanatory note?].

The ENP is aimed at developing the full potential of the Association Agreements and Partnership and Cooperation Agreements which for the time being continue to constitute the contractual frameworks for relations between the EU and the neighbouring countries concerned.

The main operational tools of the ENP are the Action Plans drawn up jointly with partner countries. Action Plans identify priority measures for political and economic reform, and enhanced co-operation in all the relevant areas. They will be a key point of reference for the country-specific programming of Community assistance (see 5.2).

The development and consolidation of democracy and the rule of law, and respect for human rights and fundamental freedoms constitute key objectives of the European Union's external policies. Within the framework of the present Regulation and its geographical scope, the European Community will contribute to the implementation of operations advancing respect for human rights and fundamental freedoms, promoting and strengthening democratic processes, including where appropriate through election observation and assistance, and developing and consolidating the rule of law and good governance.

The proposed European Neighbourhood and Partnership Instrument (ENPI) will be the main financial instrument to support the implementation of ENP and it will focus in particular on supporting the implementation of the ENP Action Plans. Its scope will go beyond promoting objectives such as sustainable development or fighting poverty to encompass for example considerable support for measures leading to progressive participation in the EU's internal market. Legislative approximation, regulatory convergence and institution building will be supported through mechanisms such as the exchange of experience, long term twinning arrangements with Member States or participation in Community programmes and agencies.

The ENPI will improve the coherence and visibility of Community assistance and allow for simplified delivery mechanisms. A specific and innovative feature of the instrument is its cross border co-operation component. Under this component, the ENPI will finance "joint programmes" bringing together regions from Member States and partner countries sharing a common border. The instrument will bring a radical simplification in procedures and substantial gains in efficiency. It will use a "Structural Funds" approach, based on multi-annual programming, partnership and co-financing. The cross border co-operation component of the ENPI will be co-financed by the European Regional Development Fund (ERDF).

The EU and Russia have decided to develop their relations in the framework of a Strategic Partnership based on four common spaces, rather than through the European Neighbourhood Policy. However, the issues discussed in this framework are largely similar to those dealt with in the ENP context. For this reason the ENPI will also cover Community assistance to Russia.

The partner countries' ability to meet the commitments of the Action Plans and thus move to a more advanced stage of relations with the EU will constitute the main indicator of success for the proposed approach. Periodic reporting by the Commission on progress in the implementation of the Action Plans through the institutional framework already in place (sub-committees etc.) will provide a constant feedback.

5.1.2.and 5.1.3 Ex post and ex ante evaluation

a) The work of the Peace Group

The Commission carried out in the second half of 2003 an extensive high-level review of the whole range of European Community external instruments, in the context of the preparation of its proposals for the new financial perspectives. The Commission established the “Peace Group” which was tasked with leading the identification of the future priorities for external relations and the instruments needed to serve those priorities. This Group functioned at both the level of the external relations Commissioners and the services. It met regularly between April and December 2003 and developed the principles, which were set out in the Communication “Building our Common Future, Policy Challenges and Budgetary Means of the Enlarged Union 2007-2013”¹⁹. The need to align objectives and instruments more closely to European Union values and interests was identified as being fundamentally important.

In particular, the “Peace Group” underlined that the European Union’s values, reflected by its democratic tradition, social model and integration experience, include human dignity, the rule of law, human rights, solidarity, equality between the sexes, adherence to the multilateral system of the United Nations and support, within the multilateral economic system, for regionalism as a force for development and stability. It emphasised that its interests drive the European Union to promote stable international growth founded on sustainable development. In this way it guarantees itself increasing outlets and quality jobs on competitive, open and regulated markets. Finally, the “Peace Group” recommended that the European Union promotes its values and interests by operating simultaneously as a continental power, and as a global economic and political player.

As far as external community instruments are concerned, the “Peace Group” recognised that the European Union's co-operation and assistance policy is the result of 50 years of successive sedimentation, which results in a multiplication of assistance instruments and a fragmentation of aid management both in terms of programming and implementation functions (even if recent policy and structural reforms have helped to improve coherence and consistency of the European Union's co-operation and assistance policy).

The “Peace Group” put forward that the European Union’s framework for external assistance should be rationalised and simplified by a reduction in the number of legal bases, the number of budget lines, and the number of programmes. More precisely, it recommended that:

- the complex structure of existing aid programs (EDF, ALA, MEDA, TACIS, CARDS, etc...) covering a wide range of interventions (peacekeeping and post-crisis operations; rehabilitation; economic reforms; projects; human rights programs; budgetary support) should be significantly streamlined;
- European Community and Member States policies and implementation should be harmonised.

¹⁹ COM(2004) 101 du 10 février 2004.

Furthermore, the “Peace Group” underlined the following points:

- Large geographic programmes based on the principles of ownership and partnership with partner countries and regions and thematic programmes allowing for policy initiatives by the Community should be maintained;
- Strategy papers, subject to regular reviews, are the right tool to ensure overall policy coherence and to respect external policy objectives in the different areas as well as in the external aspects of internal policies;
- Resources should be allocated to partner countries according to expected and measured performances and strategy papers process, backed up by stronger analytical capabilities, should confront goals and achievements;
- Performance-based allocations do not mean increased conditionality in the traditional sense and the issue of political conditionality should be approached cautiously, on the basis of lessons drawn from experience;
- Though this is not necessarily a solution in each and every case, such concerns for results, namely the political and economic reforms in the partner countries, leads the Commission to suggest, where possible, moving further financial and technical assistance from projects towards sector programmes, budget support and macro-economic financial assistance which facilitate both the absorption by the partner country since its own budgetary procedures are used, and donors’ co-ordination as well as quick disbursement subject to compliance though.

The current proposal also takes account of the vast literature of work on development, the practice of other international and bi-lateral donors, as well as of the principles and objectives of the reform of the management of external assistance launched by the Commission in May 2000.

b) Evaluation of existing instruments operating in neighbouring countries -introduction

The ENPI is a policy-driven instrument that will bring more coherence in the delivery of Community assistance to all countries covered by the ENP. It will replace TACIS, MEDA and a number of thematic programmes. It will also replace the cross-border cooperation programmes financed by TACIS and MEDA as well as by Interreg.

All these instruments have been in operation for some time, during which considerable evaluation work has been carried out.

Regarding MEDA II, this continuous evaluation and refinement process will culminate in a major overall evaluation to be reviewed by the Council in 2006. Its outcome will provide a major input to an ex ante evaluation for its successor instrument.

As far as TACIS is concerned, a proposal for a revision of the regulation currently in force has been elaborated for the period 2005-2006. This proposal is also based on a specific ex ante evaluation.

Cross border co-operation has been subject to considerable interim and ex post evaluation work outlining the difficulties that different budget lines and different programming and

implementing structures have created to the financing of truly joint projects operating on both sides of the Union's external borders.

A summary of the findings of this evaluation work is given below. Lessons learnt in this context have been used in the elaboration of the ENPI concept.

b) TACIS

A detailed *ex ante* evaluation has been carried out for a revised TACIS regulation for the period 2005-2006. It included detailed stakeholder consultation and *ex post* evaluation of lessons learnt.

The evaluation revealed that overall, the appropriateness of the TACIS approach has faded over time. At the time of initial design in the early 1990s, TACIS correctly identified the need to support to democratic and economic transition. More recently, partner countries display widely varying results in terms of growth, poverty reduction, democracy and credible reforms. In the face of this increased divergence, the focus on technical assistance is seen as far less appropriate.

While having achieved notable results, TACIS has consistently had difficulties in ensuring sufficient ownership by partner countries. It only had a moderate effect on overall reforms. The procedures have been criticised as heavy and slow, thereby putting obstacles in the way of responsiveness and flexibility, essential elements for technical assistance.

The evaluation has produced a list of recommendations including, *inter alia*: tailor assistance programmes better to country needs through greater differentiation; improve ability to support poverty reduction, pay more attention to capacity-building and the rule of law; conditionality should be linked to ongoing reform efforts; improve funding and coordination with Interreg and Phare CBC; improve the efficiency of the institutional set-up for implementation; and the strengthen ability to learn from experience and to disseminate lessons.

c) MEDA

The MEDA regulation currently in force provides for an evaluation to be done by 31 December 2005. This evaluation will provide further elements to improve programming and delivery of assistance under the ENPI.

Meanwhile, there is an ongoing programme of evaluations, whose recommendations prepare the ground for the *ex ante* evaluation. Most recently an evaluation was conducted in 2003/04 covering economic cooperation with seven MED partners: Algeria, Egypt, Jordan, Lebanon, Morocco, Syria and Tunisia. The main recommendations were:

- *At strategic level*: Continue and improve the practice of designing (and regularly updating) an explicit strategy at country level. Assist partner countries in identifying their strengths and weaknesses with respect to social and economic development, and in designing their own strategies and programmes to prepare the establishment of the Euro-Mediterranean Free-Trade-Area.
- *At programming level*: Link Structural Adjustment Facilities and technical assistance projects. Develop complementarities with regional programmes and with EIB lending activities. Adopt a comprehensive approach to the financing of

SMEs. The newly created Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership (FEMIP) is a very important step in this direction. Devote more attention to the enhancement of trade and external economic relations.

- *At implementation level:* Generally speaking the process of “deconcentration” should favour more efficient management of the projects. Project preparation and monitoring should be strengthened. Where conditions are met, full responsibility for the management should be given to local authorities. Support to the development of local consultancy capacities should be considered.

d) Cross-border cooperation (CBC)

The CBC component of the ENPI builds on the experience of promoting cross-border cooperation within the Phare, Tacis and Interreg programmes. Starting with the Communication on the “New Neighbourhood Instrument”, the reflection leading to the present proposal drew heavily upon the lessons learnt from these current programmes. Therefore, although a formal *ex ante* evaluation has not been made yet, all the points that should be covered by such an evaluation as specified in the Financial Regulation and its Implementing Rules have been addressed at the reflection stage. Meetings were held with evaluators and experts, and input received from NGOs.

Interreg II (1994 – 99) was recently subjected to an ex-post evaluation commissioned by DG Regio (December 2003). The results are in general satisfactory with an extensive added value generated by the programmes of all its strands. Among the shortcomings identified were Member States’ programme management and difficulties in establishing functioning cross-border partnerships. These issues deserve of course special attention when it comes to implementing a new instrument like the ENPI and fostering a “cooperation culture” in border regions where the new Member States have limited experience of CBC and the Partner Countries no previous direct experience at all.

CBC programmes have also been subject to audits in the past by the Court of Auditors. The CoA remarked the absence of strong co-ordination mechanisms for CBC projects which involved funding under different instruments such as Interreg, Phare and Tacis. This problem has also been identified in the Commission’s evaluations and addressing it is one of the primary objectives of the ENPI. As regards Phare CBC, the existence of different Phare and Structural Funds rules for project selection, tendering, contracting and monitoring proved to be a deterrent to joint projects across the borders. The ENPI, as a unified instrument stressing joint ownership, should overcome the obstacles to joint programmes and projects.

Other observations relevant for the ENPI included that the allocation of funds between countries did not adequately take into account their absorption capacities. The distribution of funds between larger and smaller projects and their cross-border impact was also questioned. Another observation concerned delays in the implementation of projects due to lengthy procurement procedures and problems with customs clearance in the beneficiary countries.

The observations and recommendations resulting from the various evaluation work referred to above have been taken into account for the drafting of the ENPI regulation here proposed.

e) Conclusions - Added value of Community intervention

Effective support is needed to underpin a policy of contributing to a peaceful, stable, democratic and prosperous neighbourhood. This new policy driven instrument is specifically designed for that purpose.

There is also a gap to be bridged between the level of ambition of the policy and the resources currently allocated to it by the Community and its Member States. Community assistance remains below the expectation of the beneficiaries and most bilateral assistance programmes are small.

Regarding CBC, the ENPI added value will first and foremost consist in addressing specific problems associated with national borders or issues of a transnational nature, which otherwise would not be addressed. The ENPI will have a financial leverage effect for the EU neighbouring countries/regions by matching national co-financing with EU funds. Finally the implementation of the ENPI will allow for the dissemination of sound financial management and good practice in terms of programming and project design, management, implementation, financial control, monitoring and evaluation.

5.2. Action envisaged and budget intervention arrangements

The Partnership and Co-operation agreements and the Association agreements will provide an overall policy framework for Community assistance. Where they exist, jointly agreed action plans drawn up by the EU and each partner country will define priorities for action in the areas described above.

Within that framework it is expected that the instrument will promote enhanced co-operation and progressive economic integration between the EU and the partner countries. In that context promoting legislative and regulatory approximation to encourage progressive participation in the internal market and the intensification of trade is a key strategic objective of the instrument.

While the ENP provides a clear policy focus for the instrument, the provision of assistance shall take into account, for those partner countries that are developing countries, the principles and objectives of the Community development policy.

Individual actions and measures, specific objectives and corresponding criteria to measure their attainment will be defined in Country Strategy Papers and National Indicative Programmes. These will be elaborated on the basis of the Action Plans and in-depth analyses of a given country's situation and needs, its capacities and track-record in implementing commitments made, and also the level of ambition in our bilateral relations, such as the actual commitment to shared values.

It is expected that the mix between the various objectives will vary considerably taking into account the specific situation of each of the 17 the countries concerned. While assistance to Ukraine or co-operation with Russia and Israel can focus mainly on legislative and regulatory approximation, assistance to Moldova, Azerbaijan or Egypt should continue to have a significant component focussing on poverty reduction and more traditional development objectives. Similarly the geographical, economic, social and cultural specificities of the two main "regional" groups covered by the instrument (Mediterranean Countries on one side and

Russia, WNIS and Southern Caucasus on the other) should be adequately reflected in the objectives to be pursued and the measures to be financed.

The ENPI will have a specific component covering Cross border co-operation between Member States and partner countries. This component will be mainly geared towards promoting sustainable economic, social and environmental development in border regions of the EU and the member states. This component will be implemented through multi-annual programmes elaborated in partnership by the beneficiaries from both sides of the borders and approved by the Commission. In addition it will be possible to associate Member States to multi-country or thematic programmes through trans-regional co-operation addressing global challenges common to the EU and its neighbours.

The ENPI will also cover external aspects of internal policies which, in the current financial perspective are covered under specific legal instruments. This will provide the possibility for mainstreaming thematic actions into country and regional programmes allowing for better co-ordination and synergy. The regulation also provides the possibility of creating thematic programmes when it is considered appropriate for reasons of efficiency, effectiveness or visibility. This is an option that may be pursued in areas such as Human Rights, migration management, environment or students mobility and co-operation among higher education institutions.

Concerning the field of promoting democratisation and the rule of law, and respect for human rights and fundamental freedoms a thematic programme receiving Community support in pursuit of the present Regulation's objectives may include

- pertinent global, regional and country projects and programmes of local and EU non-governmental and civil society based organisations,
- cooperation with international organisations in the field of democratisation and human rights.

In the area of migration management, a thematic programme, operating in complementarity with measures supported under country and regional programmes may focus on:

- the development of third country's legislation in the field of legal immigration;
- the development of legal migration;
- the development of legislation and national practices as regards international protection;
- the establishment in the third countries concerned of an effective and preventive policy in the fight against illegal migration, including the fight against trafficking in human being and smuggling of migrants, and the development of relevant legislation;

Relevant indicators will have to be developed for each measure. The extensive experience already made will be useful, as reflected for instance in the Working Paper on Indicators for Interreg developed by DG REGIO. They will cover aspects such as co-financing, multiplication effect, transfer of knowledge, capacity building.

Target population: The ENPI targets over 400 million people in 17 countries. Russia and the Western NIS (Belarus, Ukraine, Moldova) have a total population of 208 million people, the countries of Southern Caucasus ((Georgia, Armenia, Azerbaijan) 16 million people and the

countries of the southern Mediterranean (Syria, Lebanon, Israel, the Palestinian Authority, Jordan, Egypt, Algeria, Tunisia, Libya, and Morocco) 176 million.

It is estimated that around 65 million people in member states and partner countries will benefit from bilateral cross border co-operation programme and over 175 million people will be involved into multi-lateral maritime programmes.

The large number of co-operation objectives, related to the need to support a new and ambitious policy and the broadening of the scope of the instrument to support thematic actions and cross border co-operation with member states justify the considerable increase in resources which is foreseen for the ENPI in the future financial perspective.

5.3. Methods of implementation

Programmes may be implemented under direct centralised management by the Commission from Headquarters and/or through the devolved Delegations using both statutory and temporary staff. They may also be implemented under decentralised management by the beneficiary country and under joint management with international organisations. The Regulation also leaves open the possibility for programme implementation under indirect centralised management arrangements by national public sector bodies or bodies governed by private law with a public service mission or by an executive agency for programme implementation.

Cross-border co-operation programmes will be normally implemented through shared management by a managing authority located in Member States.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1 Total financial impact on Part B – (over the entire programme) (current prices)

6.1.1 Financial intervention

Commitments € million (to three decimal places)

Breakdown	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Assistance to EU neighbouring countries	1.376	1.506	1.802	2.000	2.229	2.536	2.883	14.332

* A contribution of the European Regional Development Fund to Cross Border co-operation programmes managed under the provisions of this regulation and originally included under Heading 1b of the financial perspective, should be added to this amount at the moment of the budget preparation. The Structural Funds regulation sets aside an estimated amount of 233 M€ a year (in 2004 prices) as a contribution from European Regional Development Fund to cross border co-operation between the Member States and the relevant neighbouring countries covered by the ENPI and by the Instrument for Pre Accession (IPA). This contribution will be managed according to the rules established in the ENPI and in the IPA regulation.

Symmetrically IPA and ENPI stipulates that their contribution to Cross border co-operation with member states will be at least equivalent to the one provided by the ERDF.

The fact that the breakdown of the ERDF contribution between the borders covered by ENPI and those covered by IPA is not yet known makes difficult to provide an estimation of the overall amount dedicated to CBC under this specific regulation.

6.1.2 Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure

Commitments € million (to three decimal places)

Breakdown	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Assistance to EU neighbouring countries	57	63	75	83	93	106	120	597

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

Types of post	Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources		Total	Description of tasks deriving from the action
	Number of permanent posts	Number of temporary posts		
Officials or temporary staff	HQ: 192 Del: 141		333	
Other human resources		HQ: END: 3 AUX: 9 INT: 2 <u>Ex BA-lines :</u> ATA: 87 <u>Delegations:</u> <u>Ex: BA-lines</u> ALAT/AL: 338 Ind.Expert: 84		
Total			856	

7.2. Overall financial impact of human resources (2004 prices)

Type of human resources	Amount (€)	Method of calculation *
Officials+Temporary staff		
HQ	20 736 000	192x 108 000€
Delegation	27 376 278	141x 194.158€
<u>HQ:</u>		
END	133 632	3x 44 544€
AUX	510 840	9x 56 760€
INT	126 192	2x 63 096€
<u>Ex BA-lines</u>		
ATA	5 015 202	87 x57 646€
<u>Delegations:</u>		
<u>Ex BA-lines:</u>		
ALAT/AL	25 853 620	338x 76 490€
Individ. Experts:	15 540 000	84x 185 000€
Total	95 291 764	

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action (2004 prices)

Budget line (number and heading)	Amount €	Method of calculation
Overall allocation (Title A7)		
A0701 – Missions	933.800	667 missions x 1.400 euro per mission
A07030 – Meetings	100.000	
A07031 – Compulsory committees ¹	500.000	100 meetings x 1.000 euro per meeting
A07032 – Non-compulsory committees ¹	0	
A07040 – Conferences	300.000	2x /month x 10 months = 20 meetings per year x 25.000 euro per meeting
A0705 – Studies and consultations	200.000	
Other expenditure (specify)	0	
Information systems (A-5001/A-4300)	200.000	
Other expenditure - Part A (specify)	0	
Total	2.233.800	

The amounts are total expenditure for twelve months.

¹ Specify the type of committee and the group to which it belongs.

(2004 prices)

I.	Annual total (7.2 + 7.3)	€	97 525 564
II.	Duration of action		7 years
III.	Total cost of action (I x II)	€	682 678 948

- The needs in human and administrative resources are covered within the budget allocated to the managing DG in the framework of the annual allocation procedure.
- The allocation of posts will depend on the internal organisation of the next Commission and on a possible reallocation of posts between the services following the new financial perspectives.

8. FOLLOW UP AND EVALUATION

8.1. Follow up arrangements

The Commission will monitor progress of its external co-operation on all levels, *input* (in particular financial flows (commitments, contracts and payments), *activities / outputs* (project and programme execution, internal monitoring carried out on the spot by Commission Delegations), *progress / outcome* (external Results-Oriented Monitoring - ROM²⁰) and *impact* (Millennium Development Goals are jointly monitored with partners).

All countries and regional pluriannual indicative program will include the specific objectives and expected results for each area of co-operation, and a limited number of key outcome indicators in regard to economic and poverty situation. These indicators must relate to developments that are measurable in the short/medium term. If there is a Poverty Reduction Strategy Paper process under way, the indicators must correspond to those developed in that framework.

The programming of long-term external aid for partner countries and regions is carried out in the framework of the preparation of country and regional strategy papers (up to 7-years). These country strategies also include a work plan or national / regional indicative programme jointly agreed between the Community and partner country/region concerned.

Under the principle of rolling programming, a review process is foreseen including annual operational reviews, mid-term reviews, and ad-hoc reviews where necessary. These review mechanism provides the flexibility required to ensure that operations are kept constantly in line with changes occurring in the economic situation, priorities and objectives of the partner country/region.

Reviews take a special interest on progress achieved in terms of financial execution of aid, as well as in terms of results achieved and evolution of the context in term of poverty reduction,

²⁰ The results-oriented monitoring system (ROM) allows a rapid appreciation of a project or programme's performance, as well as of its wider implications and provides the Commission with independent advice on its project portfolio. The system was initially developed and tested in 2000/2001 before expansion during 2002 to all regions of the Commission's external co-operation. Having one consistent approach ensures that the Commission has comparable data for all regions where it provides external assistance.

economic performance and supported sectors. Updated intervention frameworks and indicator tables on focal sectors are annexed to review documents in order to facilitate the assessment at the time of the review. In particular, mid-term reviews may lead to a change of strategy, as well as a change in the country/region allocation in the light of the current needs and performance.

The thematic strategy papers will include a list of indicators that will allow, on the basis of available information, to monitor the global situation in relation to the specific theme.

The annual Action Programmes will include information on the type of performance indicators that will have to be monitored when implementing the measures financed by the Commission.

Cross Border Co-operation programmes to be prepared by the partners for adoption by the Commission will devote particular attention to the definition of indicators at the level of the priorities and measures and the elaboration of the necessary institutional arrangements for monitoring.

8.2 Arrangements and schedule for the planned evaluation

In application of current rules and in view of the vast scope of the activities foreseen, an evaluation system covering the different levels of intervention and types of instruments has been set up.

Notably, the financial regulation, as well as the internal control standards, calls for regular evaluation of all (sizable) activities. This is translated into the evaluation of single operations (e.g. development projects), of programmes (e.g. country strategies) and policy sectors or themes (e.g. transport or gender issues). Evaluations of are also necessary and ongoing of wider legal obligations such as the 3 Cs (Coherence, Complementarity, Coordination).

In practical terms, above mentioned obligations would amount to a yearly evaluation programme covering roughly the following: 30 country strategy evaluations (approximately 120 sizeable Country Strategy Papers covered over a 4 year cycle) , 4 evaluations of regional and sub regional strategies; 4 evaluations of themes and sectors and 4 joint evaluations. It is also estimated that about 300 projects and other operations have to be evaluated each year.²¹

These works will be complemented by relevant works on databases, meta-analyses, methodology and training.

9. ANTI-FRAUD MEASURES

The protection of the Community's financial interests and the fight against fraud and irregularities form an integral part of this Regulation.

²¹ The evaluation programme mentioned in this paragraph covers all co-operation activities covered by the four external aid instruments: « instrument for pre-accession », « european neighbourhood and partnership instrument », stability instrument » and « economic co-operation and development instrument ». Human and financial resources necessary for the implementation of the programme are estimated at 72 man/year and 24,6 M€ per year.

Administrative monitoring of contracts and payments will be the responsibility of the EC Delegations in beneficiary countries.

Each of the operations financed under this regulation will be supervised at all stages in the project cycle through the delegations. Supervision will take account of contractual obligations as well as of the principles of cost/benefit analysis and sound financial management.

For Cross Border co-operation programmes operating under shared management the Member State where the joint managing authority is located is responsible for ensuring sound financial management and the legality and regularity of the transactions.

Moreover, any agreement or contract concluded pursuant to this Regulation shall expressly provide for monitoring of spending authorised under the projects/programmes and the proper implementation of activities as well as financial control by the Commission, including the European Anti-Fraud Office (OLAF), and audits by the Court of Auditors, if necessary on the spot. They shall authorise the Commission (OLAF) to carry out on-the-spot checks and inspections in accordance with Council Regulation (Euratom, EC) No 2185/96 of 11 November 1996 concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities' financial interests against fraud and irregularities.

Particular attention will be paid to the nature of expenditure (eligibility of expenditure), to respect for budgets (actual expenditure) and to verify supporting information and relevant documentation (evidence of expenditure).